

REFERAT Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget d. 06-02-2024

Mødedato Tirsdag d. 06. februar 2024 kl. 00:00

Mødested Antonette Braarvig

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Godkjenning av innkalling til møtet 06.02.2024.....	28
Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid.....	30
Tilbakemelding fra Oppvekst (elevmedvirkning, seksualundervisning, Kvalitetsmelding).....	41
Høringsuttalelse NOU 2023:27 Et nytt system for kvalitetsutvikling.....	43
Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker.....	46
Innspill til medvirkningsplan.....	51
Svar på verbalvedtak om flere møteplasser for ungdom.....	53

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Komplett innkalling: Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget (06.02.2024)

Møteinnkalling Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato: 06.02.2024 kl. 00:00

Møtested: Antonette Braarvig

Arkivsak: 2023027810

Eventuelt forfall må meldes snarest til tlf. eller e-post
Ole.Martin.Kyllo@kristiansand.kommune.no. Vararepresentanter møter etter innkalling
fra møtesekretær.

Kristiansand, 31.01.2024

Henriette Klemo-Hjemdal
Leder i utvalg
Sign.

Ole Martin Kyllo
møtesekretær

Saksliste

Behandling av utvalgssak

1/24 Godkjenning av innkalling til møtet 06.02.24	3
2/24 Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid	4
3/24 Tilbakemelding fra Oppvekst (elevmedvirkning, seksualundervisning, Kvalitetsmelding)	14
4/24 Høringsuttalelse NOU 2023:27 Et nytt system for kvalitetsutvikling	15
5/24 Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker	23
6/24 Innspill til medvirkningsplan	24

Delegerte saker

Meldingssaker

Referatsaker

KOMMUNIKASJON OG INNBYGGERDIALOG
Demokratienheten

Kristiansand
kommune

Dato 31. januar 2024
Saksnr.: 2023027810-41
Saksbehandler Ole Martin Kyllø
Godkjent av

Saksgang
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato
06.02.2024

Godkjenning av innkalling til møtet 06.02.24

Forslag til vedtak

[Innkallingen til møtet 06.02.24. er godkjent](#)

KULTUR OG INNBYGGERDIALOG
Kultur og fritid

Kristiansand
kommune

Dato 19. januar 2024
Saksnr.: 2022038262-6
Saksbehandler Stein Tore Sørthe
Godkjent av Kristin Eide Robstad
Camilla Jarlsby

Saksgang

Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget
Oppvekstutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Helseutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

06.02.2024
13.02.2024
15.02.2024
27.02.2024
06.03.2024
20.03.2024

Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

Forslag til vedtak

[Bystyret tar redegjørelsen til orientering.](#)

Sammendrag

Ved behandlingen av økonomiplanen for 2023-2026 i bystyret 15.12.2022 ble følgende verbalforslag vedtatt:

Bystyret ber om en sak om forebygging som inkluderer ressursbehov, muligheter for å utvide fritidsklubbtilbudet i samarbeid med frivilligheten, og en vurdering av behovet for ungdomsarbeidere som ikke er knyttet til bestemte fritidsklubber, men kan jobbe oppsøkende på gateplan.

Vedtaket inneholder flere ulike momenter, og svaret er derfor delt inn i fire underkapitler. Først en innledende del om forebyggende arbeid generelt. Deretter beskrives de kommunale fritidsklubbene og deres samarbeid med frivilligheten. Del 3 tar for seg oppsøkende ungdomsarbeid på gateplan, mens det avslutningsvis redegjøres for administrasjonens arbeid med å samordne de ulike fagmiljøenes forebyggende arbeid.

Kommunedirektøren mener at de kommunale tjenestene som har forebyggende arbeid rettet mot ungdom, utvikler seg i riktig retning, og at denne saksutredningen gir bystyret god innsikt i viktige problemstillinger og sentrale utfordringer. Administrasjonen foreslår ikke konkrete tiltak eller økonomiske disposisjoner i svar på et verbalvedtak, men formidler med dette til bystyret at det er langs de linjer som her er presentert at det vil bli foretatt nærmere vurderinger i arbeidet med rulleringen av kommunens økonomiplan for perioden 2025-2028.

Vedlegg: ingen

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Ved behandlingen av økonomiplanen for 2023-2026 i bystyret 15.12.2022 ble følgende verbalforslag vedtatt:

Bystyret ber om en sak om forebygging som inkluderer ressursbehov, muligheter for å utvide fritidsklubbtilbudet i samarbeid med frivilligheten, og en vurdering av behovet for ungdomsarbeidere som ikke er knyttet til bestemte fritidsklubber, men kan jobbe oppsøkende på gateplan.

Ansvar for å utarbeide et svar på dette ble lagt til direktør for Kultur og innbyggerdialog, og i sak behandlet av kulturutvalget 8.2.2023 ble forslaget til oppfølging godkjent, med svarfrist til bystyret i mars 2024.

Verbalvedtaket inneholder flere ulike momenter, og denne redegjørelsen er derfor delt inn i fire underkapitler. Først en innledende del om forebyggende arbeid generelt. Deretter beskrives de kommunale fritidsklubbene og deres samarbeid med frivilligheten. Del 3 tar for seg oppsøkende ungdomsarbeid på gateplan, mens det avslutningsvis redegjøres for administrasjonens arbeid med å samordne de ulike fagmiljøenes forebyggende arbeid.

Oppvekstreformen og forebyggende plan

Parallelt med behandlingen av dette svaret på et verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid, skal det behandles en egen «Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker». Den handlingsplanen skal dekke plankravet i oppvekstreformen som trådte i kraft 1.1.2022.

Planen for det forebyggende arbeidet skal inneholde en beskrivelse av:

- Overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet til barn og unge
- Hvordan ansvaret skal fordeles mellom tjenestene
- Hvordan oppgaveløsningen skal organiseres
- Hvordan ulike tjenester skal samarbeide

Kravet om en slik forebyggende plan er en del av den nasjonale barnevernreformen/oppvekstreformen hvor målet er å styrke forebygging og tidlig innsats rettet mot utsatte barn og familier. Det er kommunen, og ikke barnevernstjenesten alene, som har ansvar for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Det innebærer en større forebyggende forpliktelse i øvrige etater som jobber med ungdommer. Reformen skal samlet sett bidra til at kommunene styrker det helhetlige forebyggende arbeidet, samtidig som barnevernstjenestens innsats rettes mot barna og familiene som trenger dette mest.

Planen for det forebyggende arbeidet skal bidra til overordnet forankring av det forebyggende tjenestetilbudet, og av fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Planen forplikter alle tjenester til å jobbe systematisk med å legge til rette for helhetlige tjenester til barn og unge.

Forslaget til Kristiansand kommunes handlingsplan på dette feltet, som altså behandles politisk samtidig med denne saken, inneholder i kapittel 6 fire satsingsområder med tilhørende mål (slik vil vi ha det) og strategier (slik gjør vi det), samt i kapittel 7 en

oversikt over tiltak. Tiltakslisten er ikke uttømmende. Kommunens tiltak for barn og unge skal være tilgjengelig på kommunens hjemmeside og oppdateres jevnlig. En slik liste vil være i kontinuerlig endring, og utvikles i tråd med handlingsplanens satsingsområder, mål og strategier.

Administrasjonen anser den fremlagte «Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker» for å være et utfyllende svar på bystyrets ønske om «en sak om forebygging».

Fritidsklubber og frivillighet

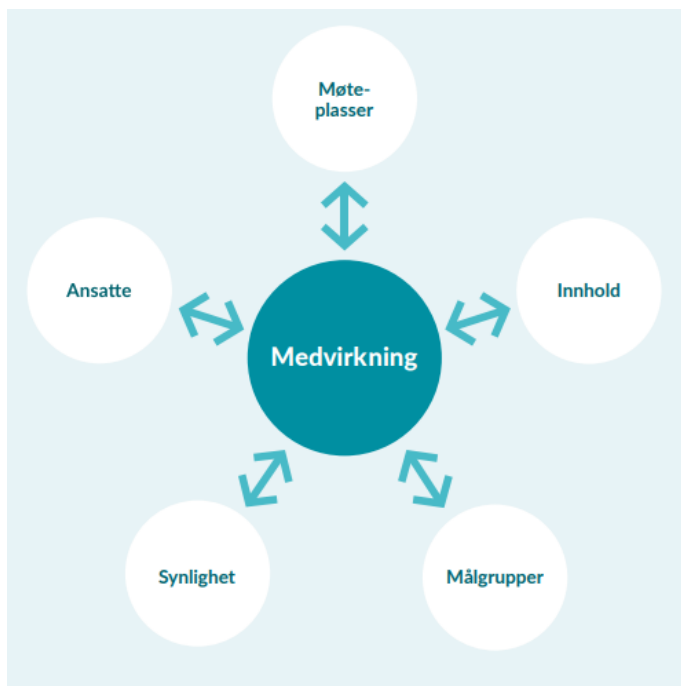
Fritidsklubbene i Norge feiret i fjor 70-årsjubileum, og Kristiansand har hatt kommunale fritidsklubber siden begynnelsen av 1970-tallet. I Stortingsmelding 18 (2020-2021) om barne- og ungdomskultur står det blant annet følgende:

Det er Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) som har det statlege ansvaret for fritidsklubbene i Noreg. Tal frå Bufdir i 2018 viser at det var 672 kommunale fritidsklubbar i landet. **Fritidsklubbene er den nest største fritidsaktiviteten for ungdom etter den organiserte idretten.** Om lag 100 000 barn og unge deltek i dag på ulike typar fritidsklubbar. Barn og unge som tek i bruk tilbodet, utgjer 31 prosent av ungdomsskoleelevane og 15 prosent av elevane i vidaregåande opplæring. Trass i at det ikkje er lovpålagt, driv likevel nesten 80 prosent av kommunar ein eller fleire opne møteplassar for ungdom. Undersøkingar peiker på ein tendens til at unge med relativt få sosioøkonomiske ressursar bruker klubbene meir. (side 45, vår uthev.)

Kristiansand kommune driver per dags dato 28 fritidsklubber fordelt på 14 *juniorklubber* for 5.-7. trinn, og 14 *ungdomsklubber* for 8. trinn og opp til 18 år, fordelt på 15 lokasjoner i hele kommunen fra Søgne og Songdalen i vest til Tveit i øst. Alle fritidsklubbene har åpningstider to til tre ganger i uka, og samtlige ungdomsklubber har åpent minst annenhver fredag, hvorav fem har åpent hver fredag. I 2023 hadde fritidsklubbene 50 000 besøk i løpet av 33 driftsuker.

Fritidsklubbene skal være åpne møteplasser der barn og ungdom skal kunne komme som de er, og få lov til å delta i relevante kulturaktiviteter som gaming, e-sport, musikkproduksjon, spille i band, matlaging, kreative håndverk, bordtennis, biljard, eller bare henge med venner.

Bystyret vedtok for et drøyt år siden (23.11.2022) [Temaplan for fritidsklubber, tilrettelagte gruppetilbud og ferietilbud 2023-2028](#). Ved siden av de økonomiske rammevilkårene, er temaplanen det viktigste styringsverktøyet for driften og utviklingen av kommunens fritidsklubbtilbud. Planen angir *medvirkning* som det bærende og sentrale elementet i klubbens drift. De unges medvirkning skal prege møteplassen, innholdet i klubbene og skal være tilpasset målgruppenes alder og deres behov. Ungdommer som ønsker å involvere seg i avgjørelser, oppgaver og planlegging av arrangementer og drift i fritidsklubbene, skal få mulighet til det. Deres involvering bidrar til at det blir et innhold som er relevant til målgruppen. Medvirkningens sentrale plass i fritidsklubbene blir i temaplanen illustrert med følgende figur:

Medvirkning er et krevende arbeid, og for å kunne utøve det på en god måte er det ansatte med variert og god kompetanse som jobber fast i sine klubber, og møter deltakerne uke etter uke. Dette er en forutsetning for å kunne arbeide systematisk og metodisk. Medvirkning som metode er godt forankret både i [barnekonvensjonens](#) §12 og §31, men ikke minst gjennom den nasjonale organisasjonen Ungdom og Fritid, som alle kommunens fritidsklubber er medlem av. Organisasjonens visjon er: «*Alle barn og unge skal ha en fritidsklubb med kompetente voksne i sitt nærmiljø der medvirkning, mestring og relasjonsbygging er sentrale virkemidler.*»

I tillegg til medvirkning er *relasjonsbygging* et sentralt verktøy i arbeidet i fritidsklubb, først og fremst til, men også mellom deltakerne. Samtidig er gode relasjoner til skole, andre samarbeidspartnere, og øvrige relevante aktører i bydelene svært viktige. Disse relasjonene blir ivaretatt gjennom organiseringen og driften av fritidsklubbene. Det kommunale fritidsklubbtilbudet i Kristiansand er av høy kvalitet fordi det er en organisering og driftsmodell som legger til rette for høy grad av profesjonalitet. Fritidsledere i 100% stilling med krav om 3-årig relevant høyskoleutdanning er ansvarlige for daglig drift, relasjoner i bydelene, kontakt med fagmiljøet i enheten, direkte kontakt med målgruppen i fritidsklubben og på skolene og fagledelse av dyktige deltidsansatte på fritidsklubbene. Kontakten med skolene, politi, avdeling for nærmiljø og forebygging og andre relevante aktører, bidrar også til at møteplassene blir en trygg arena for deltakerne. Driftsmodellen sikrer at fritidsklubbene kan tilpasse seg deltakernes behov. Det kan for eksempel være forskjell på hva ungdommene i Søgne har behov for i sin fritidsklubb, og hva de på Lund ønsker seg. Med en fritidsleder som er tett på, og at enheten har mulighet til å rekruttere fast personale med relevant kompetanse og erfaring, sørger for at behovene til deltakerne blir ivaretatt på en god måte.

Det er en målsetting at fritidsklubbene i Kristiansand skal etterleve Ungdom og Fritids «[Kvalitetskriterier for fritidsklubber og åpne møteplasser for ungdom](#)». Her står det blant annet at «Kompetente fritidsklubbansatte er en forutsetning for god kvalitet i fritidsklubben». Fritidsklubbene er altså kompetansebedrifter som, i tillegg til å skape et godt kvalitetsmessig innhold til innbyggerne i målgruppen, utdanner barne- og ungdomsarbeidere som går i lære i klubbene, har studenter innen både sosialt arbeid og pedagogikk som får praksis i fritidsklubber, og kompetanseheving for egne ansatte.

Metodebruken, organiseringen og den mangfoldige kompetansen gjør at fritidsklubbene er tett på utviklingstrekkene i ungdomskulturen. Man har for eksempel i 20 år arrangert LAN (dataparty) for mange hundre deltakere i året, og har i 15 år gitt mulighet til moderne musikkproduksjon i lydstudio (på laptop) i tillegg til tradisjonell bandøving.

Frivillighet i fritidsklubb

Det legges til grunn at det med «frivilligheten» menes både lag og foreninger som baserer seg på frivillig innsats i tjenesteytelsen, og privatpersoner/ad-hoc-organisasjoner som ønsker å bidra uten lønn eller noen annen form for økonomisk vederlag.

Å utvide fritidsklubbtilbudet i samarbeid med frivilligheten, kan forstås på flere måter: Utvide til flere lokasjoner, utvide åpningstidene på dagens tilbud, opprette nye tilbud på dagens lokasjoner eller utvide med flere aktiviteter/arrangementer på klubbene.

Det eksisterer i dag flere ulike samarbeidsrelasjoner mellom frivillighet av ulik karakter og de kommunale fritidsklubbene. Slike samarbeid kan gjøre tilbudene mindre stabile og uforutsigbare. En oppsummering av fritidsklubbenes samarbeid med frivillige høsten 2023, ga følgende øyeblikksbilde:

- E-sport-prosjekt sammen med Just IL.
- Bydelskafé sammen med Justvik kirke og Just IL hver måned.
- Loppemarked og julemarked sammen med kirke, idrettslag, speidere, Justvik Vel og enkeltstående frivillige.
- Lund: Årlig arrangement for mellomtrinnet, sammen med alle menighetene på Lund.
- Bidrar i SOL (Sammen om Lund) der flere frivillige lag og foreninger samles.
- LEGO-klubb i Suldalen
- Frivillige foreldre som bidrar på klubben i Suldalen gjennom FAU
- Samarbeid med Søgne Ungdomslag og Søgne Menighet
- I høstferien var det samarbeid med Søgne Klatreklubb, Søgne Danseklubb og Søgne Turnforening

Et viktig bidrag til å stimulere frivilligheten er at Fritidsenhetens hus (bydelshus, grendehus, fritidssentre) i nærmiljøet er tilgjengelige for frivillige lag og foreninger vederlagsfritt til deres ordinære aktiviteter. Enhetens ansatte deler også gjerne sin kompetanse og erfaring med både store aktører som Blå kors, Røde kors, Kudos, og mindre aktører som foreldregrupper eller lokale organisasjoner som ønsker å starte noe for sine barn/ungdommer i lokalmiljøet.

Å utvide fritidsklubbtilbudet ved at frivillige overtar oppgaver fra kommunalt ansatte, er en teoretisk mulighet. De ansatte kunne da brukt sin tid fordelt på flere lokasjoner, og det kunne vært allokert ressurser til å starte kommunal fritidsklubb i bydeler som ikke har dette i dag. En slik tilnærming er imidlertid ikke i tråd med nasjonal eller lokal frivillighetspolitikk. I kommunens egen Temaplan frivillighet 2022-2026 står det for eksempel: «For kommunen sin del er det viktig at ønsket om økt samhandling ikke må være et middel for å spare inn på offentlige budsjettposter. Det vil føre til mindre bærekraftige løsninger på sikt og potensielt en mistillit mot kommunen.»

Organisasjonen Frivillighet Norge har formulert «De ti frivillighetspolitiske bud» hvor det i forklaringen til det tredje budet heter at «Frivillige er frie og villige til å gjøre det de vil. Det må de få lov til å være, ellers dør frivilligheten ut.» Dette matcher dårlig med en kompetansebedrift hvor kontinuitet, forutsigbarhet og relasjonsbygging står helt sentralt. Dersom frivillige erstatter kommunalt ansatte, kan det medføre en reduksjon av den faglige kvaliteten på tilbudet. Det kan ikke stilles de samme krav og forventninger til frivillige som til kommunalt ansatte. Dessuten vil rekruttering og koordinering av et stort

antall frivillige også ta tid og oppmerksomhet bort fra det sentrale medvirknings- og relasjonsarbeid som fritidslederne har som en kjerneoppgave, samtidig som kommunen kan komme i et uønsket konkurranse-forhold til de etablerte frivillige organisasjonene.

Dette betyr ikke at det kommunale fagmiljøet er avvisende til økt samarbeid med frivillige krefter, men ser for seg at dette utvikles innenfor noen fastsatte rammer. Det vil først og fremst være nye muligheter ved:

- At frivillighet styrker grunnbemanningen. Frivillige i klubbene som kan levere politiattest, forplikter seg til avtaler, deltar i opplæring, har et avklart verdisyn som korresponderer med tilbudenens verdier om rusfrihet, politisk og religiøs nøytralitet i utførsel av arbeidet og faglighet i møte med målgruppen.
- Samarbeid med organisasjoner som allerede har en profesjonalitet og faglighet, og et verdisyn som korresponderer med kommunens politiske og religiøse nøytralitet.
- At frivilligheten tilbyr nye, flere, ytterligere aktiviteter i fritidsklubben. Hvis noen har en kompetanse, et overskudd, eller en motivasjon for å bidra med en aktivitet på frivillig basis, skal klubbene kunne legge til rette for dette. Det fordrer at tilbudet blir tilgjengelig for alle som ønsker å delta, så lenge de er i målgruppen. Kvalitetssikret både med politiattest og oppfølging fra fritidsleder.
- At foreldre deltar som frivillige på våre aktiviteter gjennom skolens FAU.
- Samarbeid med organisasjoner om større arrangementer, så lenge de er åpne for alle i målgruppen, og har et livssynsnøytralt og politisk nøytralt innhold.

Den faglige vurderingen er helt klart at samarbeid av denne typen er enklere å få til og egner seg best på den yngste målgruppen; juniorklubbene for barn på 5.-7. trinn. På ungdomsklubbene vil det være større krav til faglighet og kontinuitet i den viktige relasjonsbyggingen. Det vil i tillegg være ulike forutsetninger i de ulike bydelene. Fritidsklubbene er sterkt orientert mot lokalmiljøet og ressursene som finnes der. Det vil derfor ikke være hensiktsmessig å se for seg modeller for samarbeid som skal være lik over hele kommunen.

Økt samhandling med frivillig sektor bør også ha fokus på hvordan den kommunale Fritidsenheten kan være en ressurs og støttespiller for ungdomsaktiviteter i regi av frivillige. Et godt eksempel er hvordan foreldre i Ytre Randesund har startet en foreldredreven fritidsklubb i Tømmerstø grendehus med økonomisk støtte fra bydelsfondet og faglig veiledning fra fagmiljøet i Fritidsenhetens avdeling for fritidsklubber. Den typen dialog, rådgivning, veiledning og kompetansedeling foregår det allerede en god del av, og dette er arbeid som kan utvides på flere måter, for eksempel:

- Arrangere bydelsmøter for alle relevante aktører i et nærmiljø, for erfaringsutveksling, eller å sammen sette fokus på utfordringer i lokalmiljøet.
- Være base for foreldre som er «trygghetsvakter» i nærmiljøet i samarbeid med FAU og avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester
- Leie ut deltidsansatte fra kommunale fritidsklubber til organisasjoner for overføring av kompetanse til andre som jobber med målgruppen.

Oppsøkende ungdomsarbeid på gateplan

Kristiansand kommune har valgt å ikke ha en egen Uteseksjon med kommunalt ansatte ungdomsarbeidere som primært arbeider ettermiddag/kveld, og kan oppsøke ungdom ute i byen på jevnlig basis. De fleste andre storbyene har en slik tjeneste i større eller mindre grad, men de faglige vurderingene og beslutningene som ble foretatt i Kristiansand, ligger så langt tilbake i tid at det ikke har vært mulig å redegjøre nærmere for dette i denne saken.

Ordlyden i verbalvedtaket kan forstås som at bystyret ønsker å få vurdert om fagpersonell som har sitt arbeidssted på fritidsklubbene i større grad kan forlate fritidsklubb-lokalet for å oppsøke ungdom som oppholder seg ute i gatene i nærmiljøet på kveldstid. Faglig sett er dette en interessant tilnærming, men det vil jo tappe fritidsklubben for kvalifisert personell og dermed redusere kvaliteten og sikkerheten ved tilbudet. Tilgjengelig lønnsbudsjett blir disponert og fordelt for å kunne gi flest mulig brukere et så omfattende tilbud som mulig, det vil si at bemanningen på fritidsklubbene er dimensjonert etter klubbens åpningstider.

Uten tilførsel av ekstra ressurser vil det bli nødvendig å redusere åpningstidene eller bemanningen for at Fritidsenhetens klubbarbeidere skal kunne drive jevnlig oppsøkende utearbeid på kveldstid – for eksempel før og etter klubbens åpningstid. Fagmiljøet er ikke fremmed for oppgaven, men skeptisk til å nedprioritere brukerne til fordel for ikke-brukerne på denne måten. Det oppsøkende rekrutteringsarbeid foregår primært på dagtid i skolegårdene og klasserommene. I eget lokalmiljø har de 10 fritidslederne en bred kontaktflate og god oversikt over ungdomsmiljøet.

Erfaringer fra koronapandemien, da drift i klubbene ikke var aktuelt, er at når fritidsklubbens ressurser ble brukt på oppsøkende arbeid utendørs, traff en langt færre ungdommer enn i det faste tilbudet der de unge møter kvalifiserte ungdomsarbeidere i forutsigbare rammer på klubben. Vurderingen er derfor at innenfor de eksisterende budsjetttrammene ivaretas intensjonen om mer oppsøkende ungdomsarbeid best ved å videreutvikle det eksisterende tverrfaglige samarbeidet som omtales nedenfor.

Kommunalområdet Helse og mestring har en egen *Ungdomstjeneste* som er et frivillig lavterskel-tilbud for personer mellom 16 og 25 år. Her tilbys hjelp knyttet til psykisk helse eller rus, manglende tilknytning til skole eller arbeidsliv eller er i en vanskelig sosial situasjon. Kommunalområdet Oppvekst har en *Avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester* som har et særlig fokus på å forebygge rus, kriminalitet og psykososiale utfordringer hos barn og unge opp til 16 år.

Gatepuls

Fagmiljøene samarbeider om mange felles mål på tvers av kommunens organisering. Blant annet er det en felles erkjennelse av et økende behov for mer utadrettet virksomhet. I fellesskap er det derfor startet et prosjekt som har fått betegnelsen *Gatepuls*. Prosjektet består av et team preget av kontinuitet som jobber oppsøkende, relasjonelt og er systematisk til stede ute der ungdom ferdes, tre kvelder i uka fra kl. 14.00-20.00. Dette uteteamet treffer da enkeltungdom og grupper på deres banehalvdel. Kontakten mellom ungdom og «ungdomskontakten»/ungdomsarbeideren etableres ofte på arenaer hvor ungdom treffer venner, og er fri fra rammene som styres av skole og familie.

En slik kontinuerlig tilstedeværelse og aktivt arbeid med ungdom ute gir innsikt i en virkelighet som ofte kan være sammensatt, og opparbeider kunnskap som gir et nyansert og nøkternt bilde. Ønsket er at den økte kunnskapen brukes til å iverksette tiltak i form av tidligere innsats enn det som har vært vanlig. Det er et tett samarbeid

med frivillige og ideelle organisasjoner. Fellesverket v/Røde Kors, Kirkens Ungdomsprosjekt, Kudos v/Bymisjonen og Blå Kors besøkes av Gatepuls hver uke/kveld. I tillegg samarbeides det med Fritidsenheten og fritidsklubbene ute i bydelene.

Målsettingen med *Gatepuls* er å nå enda flere ungdom når de trenger det, jobbe relasjonelt og kunne jobbe direkte forebyggende, samt bidra til økt samarbeide og kunne koble på andre instanser der det er nødvendig. Teamet er tverrfaglig sammensatt og har et særlig fokus på kompetanse innenfor:

- Relasjon
- Krysskulturelle utfordringer
- Psykisk helse
- Psykososiale utfordringer
- Rus

Gatepuls-teamet består av kommunalt ansatte som primært har sin arbeidstid på dagtid. Hvert medlem arbeider én kveld i uka slik at det er to personer som går ute sammen på tirsdager, onsdager og torsdager, én fra Ungdomstjenesten og én fra Forebyggende avdeling. Denne oppsøkende virksomheten er ikke et fast kommunalt tiltak, men et prøveprosjekt som er midlertidig finansiert ved hjelp av tilskudd fra Statsforvalteren og omdisponering av interne ressurser i avdelingene.

Feltteam

Kristiansand kommune har et fast *feltteam* som ble opprettet i 2010. Feltteamets primære oppgave er å være trygge voksne der ungdom ferdes. For tiden består det av åtte tilkallingsansatte som har sin arbeidsplass til daglig et annet sted i kommunen (barnevernet, forebyggende avdeling i oppvekst, ungdomstjenesten). Samtlige har full stilling på dagtid, og kveldsarbeid for feltteamet utløser da overtidsbetaling. Til å finansiere dette har ordningen en budsjetttramme på kr 150 000 per år, som er et spleiselag hvor blant andre kriminalitetsforebyggende koordinator bidrar med midler fra år til år. Teamet mobiliseres i tilknytning til helg/helligdager (typisk natt til 1. mai eller natt til 17. mai), og ellers når det foreligger tips om store ungdomssamlinger hvor det er hensiktsmessig å ha feltteamet til stede.

Den digitale allmenningen

I forbindelse med forebyggende arbeid rettet mot ungdom bør ikke begrepet «gateplan» begrenses til den fysiske byen. I vår tid kan de digitale, sosiale mediene ha samme funksjon som «gatehjørnet» hadde for tidligere generasjoner. Sosiale medier, dataspill, nettforum og lignende er oppholdssteder hvor ungdom samles, får opplæring, introduseres for rusmidler, begår kriminalitet, mobber hverandre osv.

Voksne fagpersoners oppsøkende virksomhet eller tilstedeværelse på disse arenaene har vært svært begrenset i kommunal regi, og er noe av bakgrunnen for at kommunen i 2022 gikk inn i prosjektet Trygg digital by i regi av Nordic Safe Cities. Målet er å gi forebyggere i kommunen et sterkere digitalt tankesett og en tydeligere rolle i det digitale forebyggingsarbeidet. Prosjektet er i slutfasen og det er utarbeidet et forslag til tiltaksplan som skal presenteres for formannskapet våren 2024.

Et tiltak som vurderes i oppfølging av Trygg digital by er etablering av et digitalt oppsøkende team i kommunen. Det er søkt om finansiering til dette på en tilskuddsordning i justisdepartementet. Det er ventet svar på denne søknaden i løpet av våren 2024. Det er også etablert et ressursteam mellom kommunikasjonsavdelingen, forebyggende ressurser, politi og nettpatruljen i politiet. Dette er et team som møtes en gang i måneden og deler informasjon om utfordringer på digitale flater.

Uønsket atferd blant ungdom i sosiale medier o.l. representerer en betydelig kompetanseutfordring for kommunen, som er blitt langt tydeligere de siste årene. Foreløpig er det ikke iverksatt et systematisk arbeid med kompetanseutvikling på dette området, men bevisstheten omkring de særlige utfordringene er raskt økende i de ulike kommunale fagmiljøene.

Samordning på tvers av fag- og tjenesteområder

Helt i starten av 2023 ble det nedsatt en administrativ arbeidsgruppe med representanter fra ulike kommunalområder for å se på mulighetene for en hensiktsmessig og forsterket samhandling i arbeidet å forebygge ungdomskriminalitet.

Hvert år utarbeider kommune og politi en rapport for ungdomskriminaliteten – det såkalte [oversiktsbildet for barne- og ungdomskriminalitet](#). Målet med rapporten er å fremskaffe et oppdatert kunnskapsgrunnlag for videre prioriteringer i både kommune og politi. I forbindelse med utarbeidelsen av rapporten våren 2023 ble det kartlagt en økt bekymring for ungdomskriminaliteten i byen. Tallene fra politiet bekreftet en økning i kriminalitet begått av barn og unge de siste fem årene. Særlig bekymringsfullt var den kraftige økning i vold og trusler fra barn under 15 år, som var mer enn fordoblet de siste årene.

Kriminalitetsforebyggende koordinator fikk i kjølvannet av dette et administrativt oppdrag i å lede et arbeid for å se på hvordan kommunen i større grad kunne forebygge, samhandle og forsterke arbeidet mot barne- og ungdomskriminalitet. Oppdraget ble gitt følgende mandat:

Arbeidsgruppen skal se på forbedringer i samhandlingen på tvers av avdelinger og enheter i kommunen for å best mulig kunne:

- 1) identifisere enkeltungdom eller grupperinger som begår kriminalitet eller som er i risiko for dette*
- 2) klargjøre oppfølging og koordineringsansvar/rolle overfor enkeltungdom, grupperinger eller bydeler*
- 3) identifisere virkningsfulle tiltak/metodikk/rutiner og organiseringsformer på tvers av tjenesteapparatet (og i samarbeid med eksterne aktører)*

En arbeidsgruppe med representanter fra skole, forebyggende avdeling, barnevern, ungdomstjenesten, helsesykepleiere og fritidsklubber har i perioden august 2023 – februar 2024 jobbet med oppdraget. Arbeidsgruppen har samarbeidet tett med politi, videregående skoler og andre sentrale aktører i utarbeidelsen av tiltak. Arbeidet har fått tittelen «barn og unge i konflikt med loven». Arbeidsgruppen er nå i slutfasen, og skal legge frem en innstilling til direktørgruppen 12.februar. Sluttresultatet kan presenteres for politiske utvalg ved behov.

Økonomiske konsekvenser

Hele den kommunale organisasjonen er for tiden engasjert i arbeidet med å redusere utgiftssiden i budsjettene. Å få tilpasset aktivitetsnivået til de vedtatte rammevilkårene, er jobb nummer én for tjenester i alle kommunalområder. I denne situasjonen er det flere pilotprosjekter, nye satsinger, utprøvinger m.m. som står i reell fare for å miste finansiering i fremtiden, og det blir kontrastfylt å skulle synliggjøre ressursbehov til forebyggende arbeid, slik bystyret har bedt om i verbalvedtaket.

For å kunne videreføre og -utvikle det forebyggende ungdomsarbeidet i den ønskede retningen, vil det være avgjørende at Gatepuls sikres økonomisk som et fast kommunalt tiltak. Dagens aktivitetsnivå forutsetter et årlig budsjett på 1,5-2 mill. kr, mens det er et klart behov for å utvide det oppsøkende arbeidet til flere dager i uka. Selv om Felteamet har en noenlunde fast finansiering, gir denne et meget begrenset handlingsrom. I begge tilfellene er det slik at nødvendige strukturer er på plass slik at hver ekstra krone kan omsettes i økt aktivitet.

Vurdering

Kristiansand har sterke og utviklingsorienterte fagmiljøer hvor det arbeides kontinuerlig og systematisk med å få mest mulig effektive og produktive tjenester ut av de eksisterende rammevilkårene. Økt samarbeid på tvers av kommunalområdene er en prioritert oppgave for å kunne utnytte både de faglige og de økonomiske ressursene best mulig.

Kommunedirektøren mener at de kommunale tjenestene som har forebyggende arbeid rettet mot ungdom, utvikler seg i riktig retning, og at det foreliggende svaret på verbalvedtaket gir bystyret god innsikt i viktige problemstillinger og sentrale utfordringer. Administrasjonen foreslår ikke konkrete tiltak eller økonomiske disposisjoner i svar på et verbalvedtak, men formidler med dette til bystyret at det er langs de linjer som her er presentert at det vil bli foretatt nærmere vurderinger i arbeidet med rulleringen av kommunens økonomiplan for perioden 2025-2028.

Det er flere perspektiver og innfallsvinkler som er relevante i en vurdering av enda bedre forebyggende ungdomsarbeid, og Kommunedirektøren registrerer at bystyret er utålmodig. Før administrasjonen har utarbeidet sine svar på verbalvedtak fra én budsjettbehandling, har bystyret vedtatt nye verbalvedtak som tar opp beslektede problemstillinger. Alt henger sammen med alt, og det er forståelig at en samordning av besvarelsene kunne vært ønskelig, men det ville igjen bety at de avtalte tidsfristene ikke overholdes og utført arbeid blir satt på vent. Kommunedirektøren fremmer derfor delvis overlappende svar i tur og orden, og vil tilstrebe at administrasjonen formidler et helhetlig perspektiv på de samfunnsutfordringene som går på tvers av den kommunale organiseringen.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at bystyret tar redegjørelsen til orientering.

KOMMUNIKASJON OG INNBYGGERDIALOG
Demokratienheten

Kristiansand
kommune

Dato 31. januar 2024
Saksnr.: 2023027810-42
Saksbehandler Ole Martin Kyllø
Godkjent av

Saksgang
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato
06.02.2024

**Tilbakemelding fra Oppvekst (elevmedvirkning,
seksualundervisning, Kvalitetsmelding)**

Forslag til vedtak

[Ungdommens bystyre tar orienteringen til etterretning.](#)

Sammendrag

Tre saker Ungdommens bystyre har lagt fram i forrige periode, og perioden før det, har blitt oversendt Oppvekst: Handling for økt elevmedvirkning i Kristiansandsskolen, Plan for seksualundervisning og innspill til Kvalitetsmelding for oppvekssektoren.

Oppvekstdirektøren er kalt inn til møtet for å svare på:

- Hva har blitt gjort?
- Hvilke resultater er oppnådd?
- Hva tenker Oppvekst gjøre videre?

Vedlegg:

OPPVEKST STAB
Oppvekst stab fag og utvikling

Kristiansand
kommune

Dato 23. januar 2024
Saksnr.: 2023030428-2
Saksbehandler Eivind Eikeland
Godkjent av Kristin Eidet Robstad
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Oppvekstutvalget
Formannskapet
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato

13.02.2024
14.02.2024
06.02.2024

Høringsuttalelse NOU 2023:27 Et nytt system for kvalitetsutvikling

Forslag til vedtak

[Kommunedirektørens forslag til høringssvar vedtas.](#)

Sammendrag

NOU 2023:27 «Et nytt system for kvalitetsutvikling» anbefaler endringer i dagens verktøy, prøver og datakilder, og kommer med forslag til tiltak og nye modeller som kan støtte arbeidet med kvalitetsutvikling på alle nivå i lys av fagfornyelsen.

Det nye systemet for kvalitetsutvikling i skolen har et overordnet formål om å sikre elevenes læring og trivsel, og skal bidra til likeverdighet i opplæringen, til samarbeid og tillit mellom aktørene, og i større grad ta utgangspunkt i samspillet mellom elever og lærere.

Kommunedirektøren støtter i hovedsak forslagene fra utvalget.

Kommunedirektøren støtter forslagene om å avvikle dagens Elevundersøkelse og erstatte den med en ny skolemiljøundersøkelse med formål om at elevene får si sin mening om det fysiske og psykososiale skolemiljøet og å utrede hvordan elevenes opplevelse av skolemiljøet på 1- til 4. trinn kan undersøkes. Kommunedirektøren støtter forslaget om å utvikle et verktøy for å følge opp alvorlige hendelser i skolemiljøet, der formålet skal være å støtte skolens arbeid med å ta tak i alvorlige hendelser som mobbing, vold, trakassering, utestenging og isolering på de enkelte skolene

Kommunedirektøren støtter forslaget om å avvikle dagens nasjonale prøver og å utvikle nye læringsstøttende prøver. De læringsstøttende prøvene skal primært gi informasjon om elevenes grunnleggende ferdigheter til bruk i det faglig-pedagogiske kvalitetsutviklingsarbeidet, og sekundært gi informasjon til skoleeierne og nasjonale myndigheter.

Kommunedirektøren støtter også forslaget om å avvike eksamen i grunnskolen under forutsetning om at det er etablert varige strukturer for lærernes arbeid med standpunktvurdering.

Vedlegg:

NOU 2023:27: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-27/id3013760/>

Høringsbrev: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023x-kvalitetsutviklingsutvalget/id2996152/>

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Dagens kvalitetsvurderingssystem består av ulike prøver, verktøy og datakilder som er innført på ulike tidspunkt og med ulike begrunnelser og formål. Systemet har blitt beskrevet som lite sammenhengende og uten tydelig avgrensing. Det har vært uenighet og ulike oppfatninger om kvalitetsvurderingssystemets formål, omfang og bruk av resultater.

Et partssammensatt utvalg (<https://kvalitetsutviklingsutvalget.no/>) ble oppnevnt 1. april 2022 for å gjennomgå nåværende nasjonalt kvalitetsvurderingssystem (NKVS). Den 31. januar 2023 overleverte kvalitetsutviklingsutvalget delinnstillingen NOU 2023:1 «Kvalitetsvurdering og kvalitetsutvikling i skolen – et kunnskapsgrunnlag».

I delinnstillingen beskrives dagens kvalitetsvurderingssystem og de ulike delene det består av. Utvalget gir også en analyse av aktørenes behov for informasjon og støtte til å drive kvalitetsutvikling og en beskrivelse av styrker og utfordringer med dagens kvalitetsvurderingssystem og dilemmaer med dagens nasjonale kvalitetssystem.

Hovedinnstillingen NOU 2023:27 «Et nytt system for kvalitetsutvikling» skal anbefale eventuelle endringer i dagens verktøy, prøver og datakilder, og forslag til tiltak og nye modeller som kan støtte arbeidet med kvalitetsutvikling på alle nivå i lys av fagfornyelsen. Innstillingen skal også redegjøre for økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser av forslagene. Minst ett av utvalgets forslag til endringer skal kunne realiseres innenfor dagens ressursrammer.

Høringssvar

NOU 2023:27 beskriver et helhetlig system for kvalitetsutvikling i grunnopplæringen som skal ha et overordnet formål om å sikre elevenes læring og trivsel. Systemet skal videre bidra til likeverdighet i opplæringen, til samarbeid og tillit mellom aktørene, og i større grad ta utgangspunkt i samspillet mellom elever og lærere. Utover de nevnte tre prinsipper, redegjør utvalget for fire forutsetninger som må være til stede i det nye helhetlige systemet:

- Struktur og prosesser (kap. 5)
- God ledelse (kap. 6)
- Relevant kompetanse (kap. 7)
- Bredt kunnskapsgrunnlag (kap. 8)

Både NOU 2023:27 og denne høringsuttalelsen organiseres ut ifra disse fire forutsetningene. For hver forutsetning fremmer utvalget et sett av forslag som denne høringsuttalelsen tar stilling til.

Forslag for et helhetlig system for kvalitetsutvikling (kap.4)

For et helhetlig system for kvalitetsutvikling støtter Kristiansand kommune følgende forslag:

- et nytt system for kvalitetsutvikling som samsvarer med opplæringsloven med formålsparagrafen og læreplanverket med overordnet del
- at formålet med kvalitetsutviklingssystemet skal være å sikre elevenes læring og trivsel. Systemet skal bidra til likeverdighet i opplæringen, samarbeid og tillit mellom aktørene og samspill mellom elever og lærere. Kvalitetsutviklingssystemet forutsetter strukturer og prosesser for samarbeid og dialog, god ledelse og relevant kompetanse på alle nivåer og et bredt kunnskapsgrunnlag.
- at kvalitetsutviklingssystemet skal være likeverdig for den norske og den samiske skolen
- at kvalitetsutviklingssystemet skal fremme elevmedvirkning. Elevene skal være involvert i og kunne påvirke arbeidet med kvalitetsutvikling på alle nivåer.
- at nasjonale myndigheter sikrer en bred involveringsprosess i utviklingen av det nye kvalitetsutviklingssystemet

Forslag om gode strukturer og prosesser for samarbeid og dialog (kap.5)

For gode strukturer og prosesser for samarbeid og dialog støtter Kristiansand kommune følgende forslag:

- at kvalitetsdialogene skal ta utgangspunkt i et bredt kunnskapsgrunnlag
- å utvikle en veileder for gjennomføring av kvalitetsdialogen for alle nivåer
- å følgeevaluere kvalitetsdialogene for å sikre kunnskapsutvikling og erfaringsutveksling i sektoren

Kristiansand støtter også at kvalitetsdialoger presiseres i forskrift til opplæringsloven og privatskoleloven med at det skal gjennomføres jevnlig, men ikke at det er nødvendig å forskriftsfeste deltakere i en slik kvalitetsdialog.

Forslag om god ledelse på alle nivåer (kap. 6)

For ledelse på alle nivåer støtter Kristiansand kommune forslagene:

- at nasjonale og lokale myndigheter skal legge til rette for profesjonsfaglige nettverk for lærere, skoleledere og skoleeiere i arbeidet med kvalitetsutvikling
- at nasjonale myndigheter utreder lærernes og skoleledernes tid og kapasitet til kvalitetsutviklingsarbeid
- en nasjonal satsing på ledelse av gode kvalitetsutviklingsprosesser for lærerne, skolelederne og skoleeierne. Satsingen må ses i sammenheng med utvalgets forslag om et eget forskningsprogram om kvalitetsutvikling i skole.

Kristiansand kommune støtter ikke at det opprettes en egen funksjon for kvalitetsutvikling i skolen. En slik funksjon innebærer en uheldig og unødvendig sentral detaljstyring av hvordan arbeidet skal ivaretas ved den enkelte skole, kommune og fylkeskommune. Opprettelse av funksjoner, stillinger og stillingsstørrelser i skoler er et arbeidsgiveransvar, og dette må gjøres med bakgrunn i de lokale behovene for kompetanse for å oppfylle de kvalitetskrav som stilles til virksomheten.

Forslag om relevant kompetanse på alle nivåer (kap. 7)

For relevant kompetanse på alle nivåer støtter Kristiansand kommune følgende forslag:

- at lærerutdanningene skal sikre at lærerstudentene utvikler kompetanse i kvalitetsutvikling slik at de kan bidra aktivt i arbeidet i skolene
- at lærerutdanningene skal sikre at lærerstudentene utvikler kompetanse i sluttvurdering
- å kartlegge og sikre ulike former for etter- og videreutdanningstilbud innenfor området kvalitetsutvikling i skolen, slik at lærerne, andre ansatte i skolene, skolelederne og skoleeierne får et godt grunnlag for å drive og delta i kvalitetsutviklingsprosesser i skolene. Dette bør ses i sammenheng med regjeringens oppfølging av utvalget for etter- og videreutdanning i barnehage og skole sin NOU 2022: 13.
- et forskningsprogram om kvalitetsutvikling i skolen som del av Norges forskningsråds portefølje
 - Forskningsprogrammet skal bidra til å utvikle forskningsbasert kunnskap, samt å bidra til utvikling og innovasjon.
 - Forskningsprogrammet skal omfatte ordning for offentlig ph.d. i skolesektoren, og bidra til kunnskap om kvalitetsutvikling som område i lærerutdanningene gjennom stimulering av partnerskapsordninger og kombinerte stillinger i lærerutdanninger.
 - Forskningsprogrammet skal kartlegge forskningens rolle i kvalitetsutvikling i skolen som kunnskapsleverandør og som tjenesteleverandør.

Kristiansand kommune støtter også forslaget om:

- at nyutdannede nytilsatte lærere og ansatte som ikke oppfyller kravene til tilsetting eller undervisning, skal få veiledning i arbeidet med å sette standpunkt karakterer som en del av kvalitetssikringen av standpunkt karaktersettingen.

Forslag om bredt kunnskapsgrunnlag (kap. 8)

For å få informasjon om elevenes læringsmiljø støtter Kristiansand kommune forslagene om:

- å avvikle dagens Elevundersøkelse og erstatte den med en ny skolemiljøundersøkelse med formål om at elevene får si sin mening om det fysiske og psykososiale skolemiljøet
- å utrede hvordan elevenes opplevelse av skolemiljøet på 1- til 4. trinn kan undersøkes

- å utvikle et verktøy for å følge opp alvorlige hendelser i skolemiljøet. Formålet skal være å støtte skolens arbeid med å ta tak i alvorlige hendelser som mobbing, vold, trakassering, utestenging og isolering på de enkelte skolene

For prøver som skal gi informasjon om elever som trenger ekstra oppfølging støtter Kristiansand kommune forslagene om:

- å utvikle frivillige prøver i lesing og regning for 2. trinn og videreutvikle obligatoriske prøver i lesing og regning for 3. trinn
- at formålet med prøvene skal være å gi informasjon om elever som trenger ekstra oppfølging i lesing og regning
- å evaluere regelmessig bruken og nytten av prøvene, inkludert om det digitale formatet er hensiktsmessig for de yngste elevene
- å utrede om det bør være prøver som kan avdekke hvilke elever som har behov for ekstra oppfølging på mellomtrinnet, ungdomstrinnet og i videregående opplæring

Kristiansand kommune støtter ikke forslaget om:

- å utvikle dagens frivillige kartleggingsprøver for 1. trinn

For læringsstøttende prøver i grunnleggende ferdigheter støtter Kristiansand kommune forslagene om:

- å utvikle dagens nasjonale prøver og å utvikle nye læringsstøttende prøver
- at formålet med de nye prøvene skal være å gi informasjon om elevenes grunnleggende ferdigheter til bruk i det faglig-pedagogiske kvalitetsutviklingsarbeidet
- at prøvene sekundært skal gi informasjon til skoleeierne og nasjonale myndigheter
- at det stilles faglige krav til utforming og oppfølging av prøvene i tråd med prøvenes formål
- at det skal dokumenteres hvordan de faglige kravene til utforming og oppfølging er ivarettatt
- at det skal evalueres om de nye prøvene oppfyller formålet om å støtte faglig-pedagogisk kvalitetsutvikling
- at det skal være prøver i lesing, regning og skriving
- å utrede videre
 - hvordan prøvene kan gi mer relevant informasjon til læreren og bidra til eierskap i profesjonsfellesskapet
 - hvilket tidspunkt på året prøvene bør gjennomføres
 - hvilke trinn det skal være prøver på
 - hvordan informasjon kan presenteres slik at den ikke legger til rette for rangering av skoler i tråd med formålet med det nye kvalitetsutviklingssystemet

For ressurs- eller prøvebank støtter Kristiansand kommune forslagene om:

- at formålet med verktøyene eller prøvene skal være å gi informasjon om elevenes læring som støtte til lærernes faglig-pedagogiske arbeid
- at informasjon fra verktøyene eller prøvene kan inngå i lærernes arbeid med elevenes undervisningsvurdering
- at utviklingen av verktøyene eller prøvene må skje i samarbeid og dialog med elever, lærere, skoleledere, skoleeiere og partene i skolesektoren
- å utrede behovet for en ressursbank med nasjonalt kvalitetssikrede verktøy for å vurdere elevenes læring og trivsel

For internasjonale undersøkelser støtter Kristiansand kommune forslagene om:

- å vurdere tilvalg og nye internasjonale undersøkelser i lys av kvalitetsutviklingssystemets formål, prinsipper og forutsetninger og det totale omfanget og kostnadsbildet av systemet
- å videreføre Norges deltakelse i de internasjonale undersøkelsene. Formålet er primært å gi informasjon til nasjonale myndigheter.

For standpunkt og eksamen støtter Kristiansand kommune forslagene om:

- å utvikle varige strukturer for støtte til lærernes arbeid med standpunktvurdering
 - Formålet med strukturene skal være å sikre kvaliteten på standpunktkarakterene for den enkelte eleven og som informasjonskilde i kvalitetsutviklingsarbeidet.
 - Strukturene skal ta utgangspunkt i eksisterende praksiser, behov og rammevilkår. (NB! Rektorer 50%)
 - Skoleeierne skal ha ansvaret for at lærerne har tilgang til strukturer for kvalitetsutvikling og kvalitetssikring av standpunktvurdering, og for å legge til rette for nettverk på tvers av skoler, kommuner og fylkeskommuner der det er behov for det.
- at informasjon om standpunktkarakterene skal inngå i kvalitetsdialogene

- at informasjon om eksamenskarakterene i den videregående opplæringen skal inngå i kvalitetsdialogene
- at sensorskoleringen forsterkes, både for sentralt gitte og lokalt gitte eksamener
- at, forutsatt at det er etablert varige strukturer for lærernes arbeid med standpunktvurdering, å avvikle eksamen i grunnskolen

Kristiansand kommune mener at sluttvurderingsordningene standpunkt og eksamen må være innrettet på måter som gjør det mulig å måle elevenes sluttkompetanser i tråd med innholdet i det gjeldende læreplanverket. I tillegg må vurderingene være likeverdige og rettferdige i den betydning at alle elevene må ha de samme mulighetene til å vise kompetansen sin. Ordningene for sluttvurdering må også være håndterbare med hensyn til den praktiske organiseringen og gjennomførbarheten. Videreutvikling av kvaliteten på sluttvurderingsordningene må ha profesjonens behov som utgangspunkt, fordi det er profesjonen selv som best vet hva som inngår i fagene og hva elevene har fått opplæring i.

En rekke identifiserte og dokumenterte utfordringer knyttet til standpunkt og eksamen gjør at det er behov for endringer, og Kristiansand kommune mener det er nødvendig å gjøre flere grep for sikre kvaliteten på standpunkt- og eksamenskarakterer som kunnskaps- og informasjonskilder i et systematisk og helhetlig kvalitetsutviklingsarbeid.

Forbedringsområder når det gjelder standpunktvurdering er å tydeliggjøre hva kvalitet i standpunktvurderingen kan handle om, tydeligere rammer for tolkningsfellesskap og å styrke kompetansen på standpunktvurdering. Det er systematiske forskjeller i karakternivåene i ulike fag, og det gjelder spesielt praktiske og estetiske fag der lærerne i mindre grad har en formell kompetanse i fagene. Skolene og skoleeierne må derfor legge til rette for praksiser som sikrer kvaliteten på standpunktkarakterene. Samarbeid og dialog mellom faglærere og skoleledere innad på egen skole, mellom skoler og på tvers av kommuner og fylkeskommuner er viktig for å sikre at alle elever får likeverdige og rettferdige standpunktkarakterer i fagene, uavhengig av hvilken skole de går på. For å sikre et slikt samarbeid er det behov for at alle lærere har tilgang til etablerte strukturer som kan gi støtte og veiledning i standpunktarbeidet på egen skole eller på tvers av skoler og kommuner.

Kristiansand kommune mener at viktige dimensjoner for kvaliteten på eksamen er gyldighet, pålitelighet, rettferdighet og håndterbarhet, og at dagens eksamen har utfordringer med alle disse dimensjonene.

Kristiansand kommune støtter utvalgets flertall som mener det er godt dokumentert at eksamen påvirker opplæringen betydelig, og mer enn det som er ønskelig i grunnskolen. Oppmerksomheten eksamen får i grunnskolen, kan bidra til at forståelsen av læreplanen snevres inn og bidrar til målforskyvning. Det er grunn til bekymring for at oppmerksomheten som rettes mot eksamen er med på å fortrenge andre læringsaktiviteter som er viktige i ungdomsskolen. I grunnskolen er det flere kilder til informasjon om elevenes læring, som gjør at informasjonen fra eksamenskarakterene ikke er like viktig som den er for videregående opplæring. I dag har alle ungdommer rett til videregående opplæring, og med den nye opplæringsloven er denne retten utvidet til å inkludere en rett til å fullføre (Innst. 442 L (2022–2023)). I lys av dette kan det stilles spørsmål ved om det er behov for eksamen i grunnskolen.

Kristiansand kommune støtter utvalgets flertall som mener det er viktig at det fortsatt finnes gyldig og pålitelig informasjon om elevenes læring ved avslutningen av grunnskolen, men at det kan ivaretas gjennom å sikre kvaliteten på standpunktkarakterene. Kommunedirektøren støtter derfor, under forutsetning av at det er etablert varige strukturer for kvalitetssikring av standpunktkaraktersettingen, å avvikle eksamen i grunnskolen.

For kunnskap og informasjon støtter Kristiansand kommune forslagene om:

- å videreutvikle nasjonal innsamling av informasjon om skolesektoren gjennom Grunnskolenes Informasjonssystem (GSI) og Vigo, og å gjøre en kost-nytte-vurdering av informasjonen som samles inn
- å videreutvikle de digitale løsningene slik at innhenting av informasjon gir en så lav rapporteringsbelastning som mulig i sektoren
- å utvikle verktøy for vurdering av organisering og struktur på samiskopplæringen, også for skoler utenfor det samiske forvaltningsområdet
- å utvikle egne verktøy for å innhente informasjon om og støtte til arbeidet med elevmedvirkning
- å videreutvikle verktøy som skal støtte arbeidet med prosesskvalitet, for eksempel Ståstedsanalysen og RefLex, slik at det treffer lærernes, skoleledernes og skoleeierens behov
- å videreutvikle analyseverktøyet Analysebrett til et verktøy som egner seg for å se ulike indikatorer i sammenheng og over tid
- å gjennomføre en helhetlig gjennomgang av alt støttemateriell og alle støtteverktøyene nasjonale myndigheter tilbyr skoler og skoleeiere i kvalitetsutviklingsarbeidet. Formålet skal være å sikre at det som tilbys har god relevans og nytteverdi.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Kommunedirektøren har hentet innspill fra rektorene i Kristiansand.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kommunedirektøren mener at forslagene som støttes i høringssvaret vil bidra til å utvikle av et system for kvalitetsutvikling i skolen som vil sikre elevenes læring og trivsel, bidra til likeverdighet i opplæringen, til samarbeid og tillit mellom aktørene, og i større grad ta utgangspunkt i samspillet mellom elever og lærere.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Her kan du skrive tidligere vedtak

Vedtatte planer e.l.

Problemstillinger/interessekonflikter

Juridisk grunnlag

Økonomiske konsekvenser

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Barn og unges interesser

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Klima- og miljøkonsekvenser

HMS/Folkehelse

Vurdering

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Denne behandlingen '5/24 Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker' har ingen saksframlegg.

KOMMUNIKASJON OG INNBYGGERDIALOG
Demokratienheten

Kristiansand
kommune

Dato 31. januar 2024
Saksnr.: 2023027810-43
Saksbehandler Ole Martin Kyllø
Godkjent av

Saksgang
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato
06.02.2024

Innspill til medvirkningsplan

Forslag til vedtak

Ungdommens bystyre har følgende innspill til en medvirkningsplan for unge i Kristiansand:...

Sammendrag

I disse dager arbeides det med en medvirkningsplan for unge i Kristiansand. Ungdommens bystyre er en viktig brikke i unges medvirkning i kommunen vår, men ikke den eneste. Skole og barnehage er en annen viktig arena for unge.

Demokratienheten ønsker innspill fra Ungdommens bystyre om hva som er viktig for arbeidet deres? Hva må til for at dere skal oppleve at dere blir lyttet til og tatt på alvor? Har dere noen krav/ønsker til de som jobber i administrasjonen i kommunen? Eller til andre som jobber med unge?

Vedlegg:

Punkt 1/24: Godkjenning av innkalling til møtet 06.02.2024

Dato 31. januar 2024
Saksnr.: 2023027810-41
Saksbehandler Ole Martin Kyllø
Godkjent av

Saksgang
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato
06.02.2024

Godkjenning av innkalling til møtet 06.02.24

Forslag til vedtak

[Innkallingen til møtet 06.02.24. er godkjent](#)

Punkt 2/24: Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

Bilag

Vedtak OPPV, 13022024, Sak 7/24, Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

Vedtak KULT, 15022024, Sak 12/24, Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

Dato 19. januar 2024
Saksnr.: 2022038262-6
Saksbehandler Stein Tore Sorthe
Godkjent av Kristin Eidet Robstad
Camilla Jarlsby

Saksgang

Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget
Oppvekstutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Helseutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

06.02.2024
13.02.2024
15.02.2024
27.02.2024
06.03.2024
20.03.2024

Svar på verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid

Forslag til vedtak

[Bystyret tar redegjørelsen til orientering.](#)

Sammendrag

Ved behandlingen av økonomiplanen for 2023-2026 i bystyret 15.12.2022 ble følgende verbalforslag vedtatt:

Bystyret ber om en sak om forebygging som inkluderer ressursbehov, muligheter for å utvide fritidsklubbtilbudet i samarbeid med frivilligheten, og en vurdering av behovet for ungdomsarbeidere som ikke er knyttet til bestemte fritidsklubber, men kan jobbe oppsøkende på gateplan.

Vedtaket inneholder flere ulike momenter, og svaret er derfor delt inn i fire underkapitler. Først en innledende del om forebyggende arbeid generelt. Deretter beskrives de kommunale fritidsklubbene og deres samarbeid med frivilligheten. Del 3 tar for seg oppsøkende ungdomsarbeid på gateplan, mens det avslutningsvis redegjøres for administrasjonens arbeid med å samordne de ulike fagmiljøenes forebyggende arbeid.

Kommunedirektøren mener at de kommunale tjenestene som har forebyggende arbeid rettet mot ungdom, utvikler seg i riktig retning, og at denne saksutredningen gir bystyret god innsikt i viktige problemstillinger og sentrale utfordringer. Administrasjonen foreslår ikke konkrete tiltak eller økonomiske disposisjoner i svar på et verbalvedtak, men formidler med dette til bystyret at det er langs de linjer som her er presentert at det vil bli foretatt nærmere vurderinger i arbeidet med rulleringen av kommunens økonomiplan for perioden 2025-2028.

Vedlegg: ingen

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Ved behandlingen av økonomiplanen for 2023-2026 i bystyret 15.12.2022 ble følgende verbalforslag vedtatt:

Bystyret ber om en sak om forebygging som inkluderer ressursbehov, muligheter for å utvide fritidsklubbtilbudet i samarbeid med frivilligheten, og en vurdering av behovet for ungdomsarbeidere som ikke er knyttet til bestemte fritidsklubber, men kan jobbe oppsøkende på gateplan.

Ansvar for å utarbeide et svar på dette ble lagt til direktør for Kultur og innbyggerdialog, og i sak behandlet av kulturutvalget 8.2.2023 ble forslaget til oppfølging godkjent, med svarfrist til bystyret i mars 2024.

Verbalvedtaket inneholder flere ulike momenter, og denne redegjørelsen er derfor delt inn i fire underkapitler. Først en innledende del om forebyggende arbeid generelt. Deretter beskrives de kommunale fritidsklubbene og deres samarbeid med frivilligheten. Del 3 tar for seg oppsøkende ungdomsarbeid på gateplan, mens det avslutningsvis redegjøres for administrasjonens arbeid med å samordne de ulike fagmiljøenes forebyggende arbeid.

Oppvekstreformen og forebyggende plan

Parallelt med behandlingen av dette svaret på et verbalvedtak om forebyggende ungdomsarbeid, skal det behandles en egen «Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker». Den handlingsplanen skal dekke plankravet i oppvekstreformen som trådte i kraft 1.1.2022.

Planen for det forebyggende arbeidet skal inneholde en beskrivelse av:

- Overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet til barn og unge
- Hvordan ansvaret skal fordeles mellom tjenestene
- Hvordan oppgaveløsningen skal organiseres
- Hvordan ulike tjenester skal samarbeide

Kravet om en slik forebyggende plan er en del av den nasjonale barnevernreformen/oppvekstreformen hvor målet er å styrke forebygging og tidlig innsats rettet mot utsatte barn og familier. Det er kommunen, og ikke barnevernstjenesten alene, som har ansvar for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Det innebærer en større forebyggende forpliktelse i øvrige etater som jobber med ungdommer. Reformen skal samlet sett bidra til at kommunene styrker det helhetlige forebyggende arbeidet, samtidig som barnevernstjenestens innsats rettes mot barna og familiene som trenger dette mest.

Planen for det forebyggende arbeidet skal bidra til overordnet forankring av det forebyggende tjenestetilbudet, og av fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Planen forplikter alle tjenester til å jobbe systematisk med å legge til rette for helhetlige tjenester til barn og unge.

Forslaget til Kristiansand kommunes handlingsplan på dette feltet, som altså behandles politisk samtidig med denne saken, inneholder i kapittel 6 fire satsingsområder med tilhørende mål (slik vil vi ha det) og strategier (slik gjør vi det), samt i kapittel 7 en

oversikt over tiltak. Tiltakslisten er ikke uttømmende. Kommunens tiltak for barn og unge skal være tilgjengelig på kommunens hjemmeside og oppdateres jevnlig. En slik liste vil være i kontinuerlig endring, og utvikles i tråd med handlingsplanens satsingsområder, mål og strategier.

Administrasjonen anser den fremlagte «Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker» for å være et utfyllende svar på bystyrets ønske om «en sak om forebygging».

Fritidsklubber og frivillighet

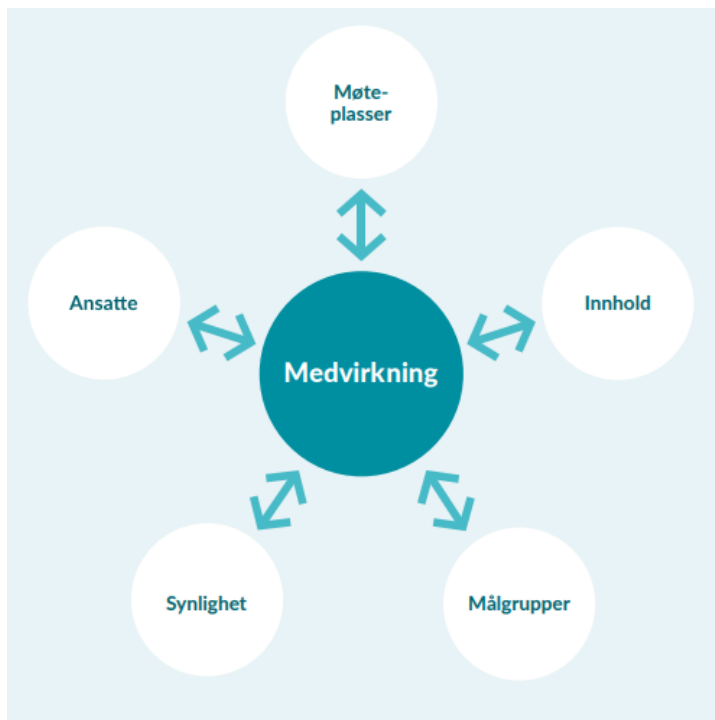
Fritidsklubbene i Norge feiret i fjor 70-årsjubileum, og Kristiansand har hatt kommunale fritidsklubber siden begynnelsen av 1970-tallet. I Stortingsmelding 18 (2020-2021) om barne- og ungdomskultur står det blant annet følgende:

Det er Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) som har det statlege ansvaret for fritidsklubbane i Noreg. Tal frå Bufdir i 2018 viser at det var 672 kommunale fritidsklubbar i landet. **Fritidsklubbane er den nest største fritidsaktiviteten for ungdom etter den organiserte idretten.** Om lag 100 000 barn og unge deltek i dag på ulike typar fritidsklubbar. Barn og unge som tek i bruk tilbodet, utgjer 31 prosent av ungdomsskoleelevane og 15 prosent av elevane i vidaregåande opplæring. Trass i at det ikkje er lovpålagt, driv likevel nesten 80 prosent av kommunar ein eller fleire opne møteplassar for ungdom. Undersøkingar peiker på ein tendens til at unge med relativt få sosioøkonomiske ressursar bruker klubbane meir. (side 45, vår uthev.)

Kristiansand kommune driver per dags dato 28 fritidsklubber fordelt på 14 *juniorclubber* for 5.-7. trinn, og 14 *ungdomsklubber* for 8. trinn og opp til 18 år, fordelt på 15 lokasjoner i hele kommunen fra Søgne og Songdalen i vest til Tveit i øst. Alle fritidsklubbene har åpningstider to til tre ganger i uka, og samtlige ungdomsklubber har åpent minst annenhver fredag, hvorav fem har åpent hver fredag. I 2023 hadde fritidsklubbene 50 000 besøk i løpet av 33 driftsuker.

Fritidsklubbene skal være åpne møteplasser der barn og ungdom skal kunne komme som de er, og få lov til å delta i relevante kulturaktiviteter som gaming, e-sport, musikkproduksjon, spille i band, matlaging, kreative håndverk, bordtennis, biljard, eller bare henge med venner.

Bystyret vedtok for et drøyt år siden (23.11.2022) [Temaplan for fritidsklubber, tilrettelagte gruppetilbud og ferietilbud 2023-2028](#). Ved siden av de økonomiske rammevilkårene, er temaplanen det viktigste styringsverktøyet for driften og utviklingen av kommunens fritidsklubbtilbud. Planen angir *medvirkning* som det bærende og sentrale elementet i klubbens drift. De unges medvirkning skal prege møteplassen, innholdet i klubbene og skal være tilpasset målgruppenes alder og deres behov. Ungdommer som ønsker å involvere seg i avgjørelser, oppgaver og planlegging av arrangementer og drift i fritidsklubbene, skal få mulighet til det. Deres involvering bidrar til at det blir et innhold som er relevant til målgruppen. Medvirkningens sentrale plass i fritidsklubbene blir i temaplanen illustrert med følgende figur:

Medvirkning er et krevende arbeid, og for å kunne utøve det på en god måte er det ansatte med variert og god kompetanse som jobber fast i sine klubber, og møter deltakerne uke etter uke. Dette er en forutsetning for å kunne arbeide systematisk og metodisk. Medvirkning som metode er godt forankret både i [barnekonvensjonens](#) §12 og §31, men ikke minst gjennom den nasjonale organisasjonen Ungdom og Fritid, som alle kommunens fritidsklubber er medlem av. Organisasjonens visjon er: «*Alle barn og unge skal ha en fritidsklubb med kompetente voksne i sitt nærmiljø der medvirkning, mestring og relasjonsbygging er sentrale virkemidler.*»

I tillegg til medvirkning er *relasjonsbygging* et sentralt verktøy i arbeidet i fritidsklubb, først og fremst til, men også mellom deltakerne. Samtidig er gode relasjoner til skole, andre samarbeidspartnere, og øvrige relevante aktører i bydelene svært viktige. Disse relasjonene blir ivaretatt gjennom organiseringen og driften av fritidsklubbene. Det kommunale fritidsklubbtilbudet i Kristiansand er av høy kvalitet fordi det er en organisering og driftsmodell som legger til rette for høy grad av profesjonalitet. Fritidsledere i 100% stilling med krav om 3-årig relevant høyskoleutdannelse er ansvarlige for daglig drift, relasjoner i bydelene, kontakt med fagmiljøet i enheten, direkte kontakt med målgruppen i fritidsklubben og på skolene og fagledelse av dyktige deltidsansatte på fritidsklubbene. Kontakten med skolene, politi, avdeling for nærmiljø og forebygging og andre relevante aktører, bidrar også til at møteplassene blir en trygg arena for deltakerne. Driftsmodellen sikrer at fritidsklubbene kan tilpasse seg deltakernes behov. Det kan for eksempel være forskjell på hva ungdommene i Søgne har behov for i sin fritidsklubb, og hva de på Lund ønsker seg. Med en fritidsleder som er tett på, og at enheten har mulighet til å rekruttere fast personale med relevant kompetanse og erfaring, sørger for at behovene til deltakerne blir ivaretatt på en god måte.

Det er en målsetting at fritidsklubbene i Kristiansand skal etterleve Ungdom og Fritids «[Kvalitetskriterier for fritidsklubber og åpne møteplasser for ungdom](#)». Her står det blant annet at «Kompetente fritidsklubbansatte er en forutsetning for god kvalitet i fritidsklubben». Fritidsklubbene er altså kompetansebedrifter som, i tillegg til å skape et godt kvalitetsmessig innhold til innbyggerne i målgruppen, utdanner barne- og ungdomsarbeidere som går i lære i klubbene, har studenter innen både sosialt arbeid og pedagogikk som får praksis i fritidsklubber, og kompetanseheving for egne ansatte.

Metodebruken, organiseringen og den mangfoldige kompetansen gjør at fritidsklubbene er tett på utviklingstrekkene i ungdomskulturen. Man har for eksempel i 20 år arrangert LAN (dataparty) for mange hundre deltakere i året, og har i 15 år gitt mulighet til moderne musikkproduksjon i lydstudio (på laptop) i tillegg til tradisjonell bandøving.

Frivillighet i fritidsklubb

Det legges til grunn at det med «frivilligheten» menes både lag og foreninger som baserer seg på frivillig innsats i tjenesteytelsen, og privatpersoner/ad-hoc-organisasjoner som ønsker å bidra uten lønn eller noen annen form for økonomisk vederlag.

Å utvide fritidsklubbtilbudet i samarbeid med frivilligheten, kan forstås på flere måter: Utvide til flere lokasjoner, utvide åpningstidene på dagens tilbud, opprette nye tilbud på dagens lokasjoner eller utvide med flere aktiviteter/arrangementer på klubbene.

Det eksisterer i dag flere ulike samarbeidsrelasjoner mellom frivillighet av ulik karakter og de kommunale fritidsklubbene. Slike samarbeid kan gjøre tilbudene mindre stabile og uforutsigbare. En oppsummering av fritidsklubbenes samarbeid med frivillige høsten 2023, ga følgende øyeblikksbilde:

- E-sport-prosjekt sammen med Just IL.
- Bydelskafé sammen med Justvik kirke og Just IL hver måned.
- Loppemarked og julemarked sammen med kirke, idrettslag, speidere, Justvik Vel og enkeltstående frivillige.
- Lund: Årlig arrangement for mellomtrinnet, sammen med alle menighetene på Lund.
- Bidrar i SOL (Sammen om Lund) der flere frivillige lag og foreninger samles.
- LEGO-klubb i Suldalen
- Frivillige foreldre som bidrar på klubben i Suldalen gjennom FAU
- Samarbeid med Søgne Ungdomslag og Søgne Menighet
- I høstferien var det samarbeid med Søgne Klatreklubb, Søgne Danseklubb og Søgne Turnforening

Et viktig bidrag til å stimulere frivilligheten er at Fritidsenhetens hus (bydelshus, grendehus, fritidssentre) i nærmiljøet er tilgjengelige for frivillige lag og foreninger vederlagsfritt til deres ordinære aktiviteter. Enhetens ansatte deler også gjerne sin kompetanse og erfaring med både store aktører som Blå kors, Røde kors, Kudos, og mindre aktører som foreldregrupper eller lokale organisasjoner som ønsker å starte noe for sine barn/ungdommer i lokalmiljøet.

Å utvide fritidsklubbtilbudet ved at frivillige overtar oppgaver fra kommunalt ansatte, er en teoretisk mulighet. De ansatte kunne da brukt sin tid fordelt på flere lokasjoner, og det kunne vært allokert ressurser til å starte kommunal fritidsklubb i bydeler som ikke har dette i dag. En slik tilnærming er imidlertid ikke i tråd med nasjonal eller lokal frivillighetspolitikk. I kommunens egen Temaplan frivillighet 2022-2026 står det for eksempel: «For kommunen sin del er det viktig at ønsket om økt samhandling ikke må være et middel for å spare inn på offentlige budsjettposter. Det vil føre til mindre bærekraftige løsninger på sikt og potensielt en mistillit mot kommunen.»

Organisasjonen Frivillighet Norge har formulert «De ti frivillighetspolitiske bud» hvor det i forklaringen til det tredje budet heter at «Frivillige er frie og villige til å gjøre det de vil. Det må de få lov til å være, ellers dør frivilligheten ut.» Dette matcher dårlig med en kompetansebedrift hvor kontinuitet, forutsigbarhet og relasjonsbygging står helt sentralt. Dersom frivillige erstatter kommunalt ansatte, kan det medføre en reduksjon av den faglige kvaliteten på tilbudet. Det kan ikke stilles de samme krav og forventninger til frivillige som til kommunalt ansatte. Dessuten vil rekruttering og koordinering av et stort

antall frivillige også ta tid og oppmerksomhet bort fra det sentrale medvirknings- og relasjonsarbeid som fritidslederne har som en kjerneoppgave, samtidig som kommunen kan komme i et uønsket konkurranse-forhold til de etablerte frivillige organisasjonene.

Dette betyr ikke at det kommunale fagmiljøet er avvisende til økt samarbeid med frivillige krefter, men ser for seg at dette utvikles innenfor noen fastsatte rammer. Det vil først og fremst være nye muligheter ved:

- At frivillighet styrker grunnbemanningen. Frivillige i klubbene som kan levere politiattest, forplikter seg til avtaler, deltar i opplæring, har et avklart verdisyn som korresponderer med tilbudenes verdier om rusfrihet, politisk og religiøs nøytralitet i utførsel av arbeidet og faglighet i møte med målgruppen.
- Samarbeid med organisasjoner som allerede har en profesjonalitet og faglighet, og et verdisyn som korresponderer med kommunens politiske og religiøse nøytralitet.
- At frivilligheten tilbyr nye, flere, ytterligere aktiviteter i fritidsklubben. Hvis noen har en kompetanse, et overskudd, eller en motivasjon for å bidra med en aktivitet på frivillig basis, skal klubbene kunne legge til rette for dette. Det fordrer at tilbudet blir tilgjengelig for alle som ønsker å delta, så lenge de er i målgruppen. Kvalitetssikret både med politiattest og oppfølging fra fritidsleder.
- At foreldre deltar som frivillige på våre aktiviteter gjennom skolens FAU.
- Samarbeid med organisasjoner om større arrangementer, så lenge de er åpne for alle i målgruppen, og har et livssynsnøytralt og politisk nøytralt innhold.

Den faglige vurderingen er helt klart at samarbeid av denne typen er enklere å få til og egner seg best på den yngste målgruppen; juniorklubbene for barn på 5.-7. trinn. På ungdomsklubbene vil det være større krav til faglighet og kontinuitet i den viktige relasjonsbyggingen. Det vil i tillegg være ulike forutsetninger i de ulike bydelene. Fritidsklubbene er sterkt orientert mot lokalmiljøet og ressursene som finnes der. Det vil derfor ikke være hensiktsmessig å se for seg modeller for samarbeid som skal være lik over hele kommunen.

Økt samhandling med frivillig sektor bør også ha fokus på hvordan den kommunale Fritidsenheten kan være en ressurs og støttespiller for ungdomsaktiviteter i regi av frivillige. Et godt eksempel er hvordan foreldre i Ytre Randesund har startet en foreldredreven fritidsklubb i Tømmerstø grendehus med økonomisk støtte fra bydelsfondet og faglig veiledning fra fagmiljøet i Fritidsenhetens avdeling for fritidsklubber. Den typen dialog, rådgivning, veiledning og kompetansedeling foregår det allerede en god del av, og dette er arbeid som kan utvides på flere måter, for eksempel:

- Arrangere bydelsmøter for alle relevante aktører i et nærmiljø, for erfaringsutveksling, eller å sammen sette fokus på utfordringer i lokalmiljøet.
- Være base for foreldre som er «trygghetsvakter» i nærmiljøet i samarbeid med FAU og avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester
- Leie ut deltidsansatte fra kommunale fritidsklubber til organisasjoner for overføring av kompetanse til andre som jobber med målgruppen.

Oppsøkende ungdomsarbeid på gateplan

Kristiansand kommune har valgt å ikke ha en egen Uteseksjon med kommunalt ansatte ungdomsarbeidere som primært arbeider ettermiddag/kveld, og kan oppsøke ungdom ute i byen på jevnlig basis. De fleste andre storbyene har en slik tjeneste i større eller mindre grad, men de faglige vurderingene og beslutningene som ble foretatt i Kristiansand, ligger så langt tilbake i tid at det ikke har vært mulig å redegjøre nærmere for dette i denne saken.

Ordlyden i verbalvedtaket kan forstås som at bystyret ønsker å få vurdert om fagpersonell som har sitt arbeidssted på fritidsklubbene i større grad kan forlate fritidsklubb-lokalet for å oppsøke ungdom som oppholder seg ute i gatene i nærmiljøet på kveldstid. Faglig sett er dette en interessant tilnærming, men det vil jo tappe fritidsklubben for kvalifisert personell og dermed redusere kvaliteten og sikkerheten ved tilbudet. Tilgjengelig lønnsbudsjett blir disponert og fordelt for å kunne gi flest mulig brukere et så omfattende tilbud som mulig, det vil si at bemanningen på fritidsklubbene er dimensjonert etter klubbens åpningstider.

Uten tilførsel av ekstra ressurser vil det bli nødvendig å redusere åpningstidene eller bemanningen for at Fritidsenhetens klubbarbeidere skal kunne drive jevnlig oppsøkende utearbeid på kveldstid – for eksempel før og etter klubbens åpningstid. Fagmiljøet er ikke fremmed for oppgaven, men skeptisk til å nedprioritere brukerne til fordel for ikke-brukerne på denne måten. Det oppsøkende rekrutteringsarbeid foregår primært på dagtid i skolegårdene og klasserommene. I eget lokalmiljø har de 10 fritidslederne en bred kontaktflate og god oversikt over ungdomsmiljøet.

Erfaringer fra koronapandemien, da drift i klubbene ikke var aktuelt, er at når fritidsklubbens ressurser ble brukt på oppsøkende arbeid utendørs, traff en langt færre ungdommer enn i det faste tilbudet der de unge møter kvalifiserte ungdomsarbeidere i forutsigbare rammer på klubben. Vurderingen er derfor at innenfor de eksisterende budsjetttrammene ivaretas intensjonen om mer oppsøkende ungdomsarbeid best ved å videreutvikle det eksisterende tverrfaglige samarbeidet som omtales nedenfor.

Kommunalområdet Helse og mestring har en egen *Ungdomstjeneste* som er et frivillig lavterskel-tilbud for personer mellom 16 og 25 år. Her tilbys hjelp knyttet til psykisk helse eller rus, manglende tilknytning til skole eller arbeidsliv eller er i en vanskelig sosial situasjon. Kommunalområdet Oppvekst har en *Avdeling for oppvekstmiljø og forebyggende tjenester* som har et særlig fokus på å forebygge rus, kriminalitet og psykososiale utfordringer hos barn og unge opp til 16 år.

Gatepuls

Fagmiljøene samarbeider om mange felles mål på tvers av kommunens organisering. Blant annet er det en felles erkjennelse av et økende behov for mer utadrettet virksomhet. I fellesskap er det derfor startet et prosjekt som har fått betegnelsen *Gatepuls*. Prosjektet består av et team preget av kontinuitet som jobber oppsøkende, relasjonelt og er systematisk til stede ute der ungdom ferdes, tre kvelder i uka fra kl. 14.00-20.00. Dette uteteamet treffer da enkeltungdom og grupper på deres banehalvdel. Kontakten mellom ungdom og «ungdomskontakten»/ungdomsarbeideren etableres ofte på arenaer hvor ungdom treffer venner, og er fri fra rammene som styres av skole og familie.

En slik kontinuerlig tilstedeværelse og aktivt arbeid med ungdom ute gir innsikt i en virkelighet som ofte kan være sammensatt, og opparbeider kunnskap som gir et nyansert og nøkternt bilde. Ønsket er at den økte kunnskapen brukes til å iverksette tiltak i form av tidligere innsats enn det som har vært vanlig. Det er et tett samarbeid

med frivillige og ideelle organisasjoner. Fellesverket v/Røde Kors, Kirkens Ungdomsprosjekt, Kudos v/Bymisjonen og Blå Kors besøkes av Gatepuls hver uke/kveld. I tillegg samarbeides det med Fritidsenheten og fritidsklubbene ute i bydelene.

Målsettingen med *Gatepuls* er å nå enda flere ungdom når de trenger det, jobbe relasjonelt og kunne jobbe direkte forebyggende, samt bidra til økt samarbeide og kunne koble på andre instanser der det er nødvendig. Teamet er tverrfaglig sammensatt og har et særlig fokus på kompetanse innenfor:

- Relasjon
- Krysskulturelle utfordringer
- Psykisk helse
- Psykososiale utfordringer
- Rus

Gatepuls-teamet består av kommunalt ansatte som primært har sin arbeidstid på dagtid. Hvert medlem arbeider én kveld i uka slik at det er to personer som går ute sammen på tirsdager, onsdager og torsdager, én fra Ungdomstjenesten og én fra Forebyggende avdeling. Denne oppsøkende virksomheten er ikke et fast kommunalt tiltak, men et prøveprosjekt som er midlertidig finansiert ved hjelp av tilskudd fra Statsforvalteren og omdisponering av interne ressurser i avdelingene.

Feltteam

Kristiansand kommune har et fast *feltteam* som ble opprettet i 2010. Feltteamets primære oppgave er å være trygge voksne der ungdom ferdes. For tiden består det av åtte tilkallingsansatte som har sin arbeidsplass til daglig et annet sted i kommunen (barnevernet, forebyggende avdeling i oppvekst, ungdomstjenesten). Samtlige har full stilling på dagtid, og kveldsarbeid for feltteamet utløser da overtidsbetaling. Til å finansiere dette har ordningen en budsjetttramme på kr 150 000 per år, som er et spleiselag hvor blant andre kriminalitetsforebyggende koordinator bidrar med midler fra år til år. Teamet mobiliseres i tilknytning til helg/helligdager (typisk natt til 1. mai eller natt til 17. mai), og ellers når det foreligger tips om store ungdomssamlinger hvor det er hensiktsmessig å ha feltteamet til stede.

Den digitale allmenningen

I forbindelse med forebyggende arbeid rettet mot ungdom bør ikke begrepet «gateplan» begrenses til den fysiske byen. I vår tid kan de digitale, sosiale mediene ha samme funksjon som «gatehjørnet» hadde for tidligere generasjoner. Sosiale medier, dataspill, nettforum og lignende er oppholdssteder hvor ungdom samles, får opplæring, introduseres for rusmidler, begår kriminalitet, mobber hverandre osv.

Voksne fagpersoners oppsøkende virksomhet eller tilstedeværelse på disse arenaene har vært svært begrenset i kommunal regi, og er noe av bakgrunnen for at kommunen i 2022 gikk inn i prosjektet Trygg digital by i regi av Nordic Safe Cities. Målet er å gi forebyggere i kommunen et sterkere digitalt tankesett og en tydeligere rolle i det digitale forebyggingsarbeidet. Prosjektet er i slutfasen og det er utarbeidet et forslag til tiltaksplan som skal presenteres for formannskapet våren 2024.

Et tiltak som vurderes i oppfølging av Trygg digital by er etablering av et digitalt oppsøkende team i kommunen. Det er søkt om finansiering til dette på en tilskuddsordning i justisdepartementet. Det er ventet svar på denne søknaden i løpet av våren 2024. Det er også etablert et ressursteam mellom kommunikasjonsavdelingen, forebyggende ressurser, politi og nettpatruljen i politiet. Dette er et team som møtes en gang i måneden og deler informasjon om utfordringer på digitale flater.

Uønsket atferd blant ungdom i sosiale medier o.l. representerer en betydelig kompetanseutfordring for kommunen, som er blitt langt tydeligere de siste årene. Foreløpig er det ikke iverksatt et systematisk arbeid med kompetanseutvikling på dette området, men bevisstheten omkring de særlige utfordringene er raskt økende i de ulike kommunale fagmiljøene.

Samordning på tvers av fag- og tjenesteområder

Helt i starten av 2023 ble det nedsatt en administrativ arbeidsgruppe med representanter fra ulike kommunalområder for å se på mulighetene for en hensiktsmessig og forsterket samhandling i arbeidet å forebygge ungdomskriminalitet.

Hvert år utarbeider kommune og politi en rapport for ungdomskriminaliteten – det såkalte [oversiktsbildet for barne- og ungdomskriminalitet](#). Målet med rapporten er å fremskaffe et oppdatert kunnskapsgrunnlag for videre prioriteringer i både kommune og politi. I forbindelse med utarbeidelsen av rapporten våren 2023 ble det kartlagt en økt bekymring for ungdomskriminaliteten i byen. Tallene fra politiet bekreftet en økning i kriminalitet begått av barn og unge de siste fem årene. Særlig bekymringsfullt var den kraftige økning i vold og trusler fra barn under 15 år, som var mer enn fordoblet de siste årene.

Kriminalitetsforebyggende koordinator fikk i kjølvannet av dette et administrativt oppdrag i å lede et arbeid for å se på hvordan kommunen i større grad kunne forebygge, samhandle og forsterke arbeidet mot barne- og ungdomskriminalitet. Oppdraget ble gitt følgende mandat:

Arbeidsgruppen skal se på forbedringer i samhandlingen på tvers av avdelinger og enheter i kommunen for å best mulig kunne:

- 1) identifisere enkeltungdom eller grupperinger som begår kriminalitet eller som er i risiko for dette*
- 2) klargjøre oppfølging og koordineringsansvar/rolle overfor enkeltungdom, grupperinger eller bydeler*
- 3) identifisere virkningsfulle tiltak/metodikk/rutiner og organiseringsformer på tvers av tjenesteapparatet (og i samarbeid med eksterne aktører)*

En arbeidsgruppe med representanter fra skole, forebyggende avdeling, barnevern, ungdomstjenesten, helsesykepleiere og fritidsklubber har i perioden august 2023 – februar 2024 jobbet med oppdraget. Arbeidsgruppen har samarbeidet tett med politi, videregående skoler og andre sentrale aktører i utarbeidelsen av tiltak. Arbeidet har fått tittelen «barn og unge i konflikt med loven». Arbeidsgruppen er nå i slutfasen, og skal legge frem en innstilling til direktørgruppen 12.februar. Sluttresultatet kan presenteres for politiske utvalg ved behov.

Økonomiske konsekvenser

Hele den kommunale organisasjonen er for tiden engasjert i arbeidet med å redusere utgiftssiden i budsjettene. Å få tilpasset aktivitetsnivået til de vedtatte rammevilkårene, er jobb nummer én for tjenester i alle kommunalområder. I denne situasjonen er det flere pilotprosjekter, nye satsinger, utprøvinger m.m. som står i reell fare for å miste finansiering i fremtiden, og det blir kontrastfylt å skulle synliggjøre ressursbehov til forebyggende arbeid, slik bystyret har bedt om i verbalvedtaket.

For å kunne videreføre og -utvikle det forebyggende ungdomsarbeidet i den ønskede retningen, vil det være avgjørende at Gatepuls sikres økonomisk som et fast kommunalt tiltak. Dagens aktivitetsnivå forutsetter et årlig budsjett på 1,5-2 mill. kr, mens det er et klart behov for å utvide det oppsøkende arbeidet til flere dager i uka. Selv om Feltteamet har en noenlunde fast finansiering, gir denne et meget begrenset handlingsrom. I begge tilfellene er det slik at nødvendige strukturer er på plass slik at hver ekstra krone kan omsettes i økt aktivitet.

Vurdering

Kristiansand har sterke og utviklingsorienterte fagmiljøer hvor det arbeides kontinuerlig og systematisk med å få mest mulig effektive og produktive tjenester ut av de eksisterende rammevilkårene. Økt samarbeid på tvers av kommunalområdene er en prioritert oppgave for å kunne utnytte både de faglige og de økonomiske ressursene best mulig.

Kommunedirektøren mener at de kommunale tjenestene som har forebyggende arbeid rettet mot ungdom, utvikler seg i riktig retning, og at det foreliggende svaret på verbalvedtaket gir bystyret god innsikt i viktige problemstillinger og sentrale utfordringer. Administrasjonen foreslår ikke konkrete tiltak eller økonomiske disposisjoner i svar på et verbalvedtak, men formidler med dette til bystyret at det er langs de linjer som her er presentert at det vil bli foretatt nærmere vurderinger i arbeidet med rulleringen av kommunens økonomiplan for perioden 2025-2028.

Det er flere perspektiver og innfallsvinkler som er relevante i en vurdering av enda bedre forebyggende ungdomsarbeid, og Kommunedirektøren registrerer at bystyret er utålmodig. Før administrasjonen har utarbeidet sine svar på verbalvedtak fra én budsjettbehandling, har bystyret vedtatt nye verbalvedtak som tar opp beslektede problemstillinger. Alt henger sammen med alt, og det er forståelig at en samordning av besvarelsene kunne vært ønskelig, men det ville igjen bety at de avtalte tidsfristene ikke overholdes og utført arbeid blir satt på vent. Kommunedirektøren fremmer derfor delvis overlappende svar i tur og orden, og vil tilstrebe at administrasjonen formidler et helhetlig perspektiv på de samfunnsutfordringene som går på tvers av den kommunale organiseringen.

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler at bystyret tar redegjørelsen til orientering.

Punkt 3/24: Tilbakemelding fra Oppvekst (elevmedvirkning, seksualundervisning, Kvalitetsmelding)

Dato 31. januar 2024
Saksnr.: 2023027810-42
Saksbehandler Ole Martin Kyllø
Godkjent av

Saksgang
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato
06.02.2024

Tilbakemelding fra Oppvekst (elevmedvirkning, seksualundervisning, Kvalitetsmelding)

Forslag til vedtak

[Ungdommens bystyre tar orienteringen til etterretning.](#)

Sammendrag

Tre saker Ungdommens bystyre har lagt fram i forrige periode, og perioden før det, har blitt oversendt Oppvekst: Handling for økt elevmedvirkning i Kristiansandsskolen, Plan for seksualundervisning og innspill til Kvalitetsmelding for oppvekssektoren.

Oppvekstdirektøren er kalt inn til møtet for å svare på:

- Hva har blitt gjort?
- Hvilke resultater er oppnådd?
- Hva tenker Oppvekst gjøre videre?

Vedlegg:

Punkt 4/24: Høringsuttalelse NOU 2023:27 Et nytt system for kvalitetsutvikling

Bilag

Vedtak Form, 14022024, Sak 14/24, Høringsuttalelse NOU 2023:27 Et nytt system for kvalitetsutvikling

Vedtak OPPV, 13022024, Sak 9/24, Høringsuttalelse NOU 2023:27 Et nytt system for kvalitetsutvikling

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023030428
Saksbehandler Eivind Eikeland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Oppvekstutvalget	13.02.2024	9/24
2 Formannskapet	14.02.2024	14/24
3 Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget	06.02.2024	4/24

HØRINGSUTTALELSE NOU 2023:27 ET NYTT SYSTEM FOR KVALITETSUTVIKLING

UNGDOMMENS BYSTYRE - ARBEIDSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 06.02.2024 SAK 4/24

Ungdommens bystyre - arbeidsutvalgets vedtak:

For oss i Ungdommens bystyre er det viktig å understreke viktigheten av en rettferdig og nøytral vurdering for alle.

Ungdommens bystyre stiller seg positive til at nasjonale prøver brukes til å avdekke mulige kunnskapshull hos elevene. Ved å bruke statistikk fra de nasjonale prøvene vil det bli lettere for hver enkelt skole å ta tak i det som er nødvendig. Vi mener likevel at systemet burde fornyes og tilpasses bedre til skolen.

Ungdommens bystyre opplever det svært positivt at det fremmes et forslag hvor standpunkt har større fokus, men vi stiller oss kritiske til at en innføring av det som omtales som en varig struktur skal overta for eksamen. Vi mener den varige strukturen er lite definert og informert om i sakspapirene som UB fikk tilgang til før og under møtet. UB ser negativt på å avvike eksamen før en eventuell struktur for standpunkt er godt etablert i skolen, og ønsker mer informasjon om hva denne varige strukturen skal være, hvordan sikre at lærere gir en mer rettferdig standpunktvurdering og om gjennomføringen av denne strukturen. Vi ser det som svært problematisk at strukturen som foreslås innført ikke defineres tydeligere, og måtte ta et standpunkt uten å vite nøyaktig hva det nye forslaget innebærer.

Ungdommens Bystyre ser eksamen i grunnskolen som en god øvelse til videre eksamener på både videregående og universitet. Dette ønsker vi at skal sikres uavhengig om eksamen avvikes eller ikke på grunnskolen, for eksempel ved å forbedre prøvemuntlig. En eksamen som vurderes av en uavhengig sensor er viktig for å sikre et rettferdig vurderingsgrunnlag.

Også Ungdommens bystyre ser behovet for å revidere elevundersøkelsen eller finne gode alternativer. Likevel vil vi poengtere at denne undersøkelsen også har gitt pekepinner på viktige områder som for eksempel trivsel og medvirkning. Når en gjennomgang skal gjøres, mener vi det er viktig at en ny undersøkelsesform tar opp systemer for mobbesaker.
(enst)

09.02.2024

Punkt 5/24: Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Bilag

Vedtak OPPV, 13022024, Sak 10/24, Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Vedtak KULT, 15022024, Sak 11/24, Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Dato 21. desember 2023
Saksnr.: 2023033447-1
Saksbehandler Eivind Eikeland
Godkjent av Kristin Eidet Robstad
Brede Skaalerud
Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Oppvekstutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Helseutvalget
Formannskapet
Bystyret
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato

13.02.2024
15.02.2024
27.02.2024
06.03.2024
20.03.2024
06.02.2024

Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Forslag til vedtak

[Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker vedtas](#)

Sammendrag

Skriv sammendrag her.

Vedlegg:

Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Den nye barnevernloven som trådte i kraft 1. januar 2022 krever at kommunen skal fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsvansker. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier. Kommunestyret skal også selv vedta en plan for det forebyggende arbeidet (§ 3-1).

Planen for det forebyggende arbeidet skal inneholde en beskrivelse av:

- Overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet til barn og unge
- Hvordan ansvaret skal fordeles mellom tjenestene
- Hvordan oppgaveløsningen skal organiseres
- Hvordan ulike tjenester skal samarbeide

Planen for det forebyggende arbeidet skal bidra til overordnet forankring av det forebyggende tjenestetilbudet og av fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Planen forplikter alle tjenester til å jobbe systematisk med å legge til rette for helhetlige tjenester til barn og unge.

Beskrivelse av planprosess

Høsten 2022 startet en felles prosess for å dekke kommunens planbehov på feltet psykisk helse barn og unge og voksne, kravet om plan for forebygging av omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker etter barnevernloven, og bystyrets vedtatte nullvisjon mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge. Ettersom disse temaene er nært knyttet sammen og berører de samme kommunale tjenestene, var det naturlig med en felles prosess for å lage et kunnskapsgrunnlag og beskrive det lokale utfordringsbildet.

Kunnskapsgrunnlaget og lokalt utfordringsbilde som er utarbeidet gjelder således både for plan for forebygging av omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker, plan for psykisk helse og plan for nullvisjon mot vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.

Kunnskapsgrunnlaget består av nasjonale utredninger, stortingsmeldinger, statlige føringer, statistikk og forskningsrapporter, og en beskrivelse av det lokale utfordringsbildet som er hentet inn gjennom innspillprosesser høsten 2022 og tidlig vinter 2023.

For å skaffe en oversikt over det lokale utfordringsbildet for planarbeidet ble det gjennomført samtaler, møter og workshops med temaene samhandling mellom tjenester, medvirkning fra brukere/berørte, og ansattes mulighet til å forvalte faglig skjønn. Disse innspillssamlingene involverte de fleste relevante parter og aktører i og utenfor Kristiansand kommune. Internt blant kommunens egne ansatte og med tjenestemottakere har det vært gjennomført omtrent 30 innspillmøter og fokusgruppeintervjuer.

I oppvekst har skoleledere, barnehageledere, oppvekstdirektørens ledergruppe, assistenter og fagarbeidere i barnehager, både private og kommunale vært med i gruppesamtaler med fra 4 opp til 20 deltakere. Samtaler og workshops er også gjennomført for særskilte målgrupper, som minoritetsgrupper og barn og unge.

I helse og mestring har ansatte fra tjenester som hjemmetjenester, habilitering, rehabilitering, fastlegene, integrering, NAV, omsorgssenter, forvaltning og koordinering, psykisk helse unge og voksne, ambulante tjenester og bemannede bofellesskap med flere uttalt seg til utfordringsbildet, det samme har brukere fra blant andre Jegersberg gård, dialogmøtet med pårørende og tjenestemottakere og feltsykepleiens brukergruppe.

For ansatte i kultur og innbyggerdialog holdt en innspillsmøte med ansatte fra fritidsklubber, BUA, Samsen, bibliotek, gjeldsrådgiver og rådgivere for mangfold, frivillighet og kriminalitetsforebygging.

Det har vært gjennomført egen workshop for eksterne samarbeidspartnere som sykehuset representert ved HABU, ABUP, voksentjenestene PSA, DPS og HAVO, politiet, Barnehuset, fylkeskommunen, bufetat, RVTS, UIA og andre.

Det ble også arrangert en workshop med representanter for 17 interesse- og brukerorganisasjoner, blant andre Røde kors, Blå Kors, Alarm, Atrop, Pro-lar, krisesenteret, Kirkens ungdomsprosjekt, Kirkens bymisjon, m. fl.

For data knyttet spesielt til tematikken vold og seksuelle overgrep er det i tillegg gjennomført mer enn 60 «kaffesamtaler» i små grupper med 4-8 deltakere med ansatte, innbyggere og samarbeidspartnere. Informasjonen fra disse møtene berører også det generelle kommunale tilbudet.

Temaet har også vært tatt opp som eget punkt i møter med fire politiske råd – Studentrådet, Eldrerådet, Ungdommens bystyre og Rådet for funksjonshemmede i januarmøtene, 2023.

Utfordringsbilde

Kunnskapsgrunnlaget ble presentert for fire politiske hovedutvalg i mars 2023. Oppsummert opplever brukere og ansatte en rekke gode tjenester og tilbud til mange innbyggere hver dag. Imidlertid oppleves det at det satses for lite på forebygging og helsefremming, og reparasjon blir en stor del av arbeidet. Når det svikter er det særlig opplevelsen av at tjenestene, både i og utenfor kommunen, er fragmenterte, silobaserte og ikke tilpasset den enkeltes behov. Barn og familier opplever det er for lite blikk på helheten og summen av utfordringene som kan være lavinntekt, utfordringer i de voksnes liv og barnas spesielle behov.

Satsingsområder, mål, strategier og tiltak

Satsingsområder, mål, strategier og tiltak er forankret i kommuneplanens samfunnsdel og strategiplan for oppvekst. Satsingsområdet *Inkluderende og mangfoldig og retningsmålet I Kristiansand opplever alle barn og unge trygghet, verdighet, tilhørighet, mestring og deltakelse i fellesskapet* er førende for denne planen. På bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget har kommunedirektøren valgt fire sentrale satsingsområder: *trygge oppvekstmiljøer, tidlig innsats, medvirkning og god samhandling*. Innenfor hvert satsingsområde er det ett retningsmål med tilhørende strategier.

Sentrale tiltak som er beskrevet i planen er sortert under universelle tiltak, selekterte tiltak og indikerte tiltak. Listen over tiltak er ikke uttømmende, og kommunens tiltak for barn og unge er tilgjengelig på kommunens hjemmeside, og oppdateres jevnlig.

Vurdering

Kommunens organisering av tjenester og arbeid med å utvikle gode strukturer og en god kultur for samhandling legger til rette for å styrke forebygging og tidlig innsats rettet mot utsatte barn og familier. Strategier og tiltak vil bidra til en styrking av det helhetlige forebyggende arbeidet, samtidig som barnevernstjenestens innsats i større grad kan rettes mot barna og familiene som trenger dette mest, i tråd med målene i barnevernreformen/oppvekstreformen.

Planen for det forebyggende arbeidet skal bidra til overordnet forankring av det forebyggende tjenestetilbudet og av fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Planen forplikter alle tjenester til å jobbe systematisk med å legge til rette for helhetlige tjenester til barn og unge.

Økonomiske konsekvenser

Planen har ingen direkte økonomiske konsekvenser.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

En av de viktigste utfordringene med å lykkes med forebygging er å tenke helhetlig og å samordne innsatsen på tvers av fagområder. Godt forebyggende arbeid fokuserer ikke først og fremst på symptomer, men er generelt orientert med sikte på å fremme sunne barn og unge som håndterer framtidige utfordringer og risikoer. Det krever helhetlige planer som iverksettes i praksis.

Kommunedirektøren mener at *Handlingsplan for å forebygge omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker* ser kommunens tilbud i et helhetlig perspektiv og angir tydelig retning for arbeidet. Strategier og tiltak som er beskrevet i planen vil bidra til å utvikle et tjenestetilbud som er i tråd med behovene til barn og unge.

Punkt 6/24: Innspill til medvirkningsplan

Dato 31. januar 2024
Saksnr.: 2023027810-43
Saksbehandler Ole Martin Kyllø
Godkjent av

Saksgang
Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget

Møtedato
06.02.2024

Innspill til medvirkningsplan

Forslag til vedtak

[Ungdommens bystyre har følgende innspill til en medvirkningsplan for unge i Kristiansand:...](#)

Sammendrag

I disse dager arbeides det med en medvirkningsplan for unge i Kristiansand. Ungdommens bystyre er en viktig brikke i unges medvirkning i kommunen vår, men ikke den eneste. Skole og barnehage er en annen viktig arena for unge.

Demokratienheten ønsker innspill fra Ungdommens bystyre om hva som er viktig for arbeidet deres? Hva må til for at dere skal oppleve at dere blir lyttet til og tatt på alvor? Har dere noen krav/ønsker til de som jobber i administrasjonen i kommunen? Eller til andre som jobber med unge?

Vedlegg:

Punkt 7/24: Svar på verbalvedtak om flere møteplasser for ungdom

Bilag

Vedtak KULT, 15022024, Sak 13/24, Svar på verbalvedtak om flere møteplasser for ungdom

Utendørs møteplass for ungdom

Dato 24. januar 2024
Saksnr.: 2022038262-7
Saksbehandler Stein Tore Sorthe
Godkjent av Camilla Jarlsby
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Ungdommens bystyre - arbeidsutvalget
Kultur- og idrettsutvalget
Areal- og miljøutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

06.02.2024
15.02.2024
29.02.2024
06.03.2024
20.03.2024

Svar på verbalvedtak om flere møteplasser for ungdom

Forslag til vedtak

[Bystyret tar redegjørelsen til orientering.](#)

Sammendrag

Ved behandlingen av økonomiplanen for 2023-2026 i bystyret 15.12.2022 ble det vedtatt et verbalforslag hvor administrasjonen bes utarbeide en sak som belyser mulighetene for å opprette flere møteplasser i bydelene for ungdom. Bystyret forutsatte at saken ble utarbeidet i samarbeid med Ungdommens bystyre. Besvarelsen som nå legges fram for bystyret tar utgangspunkt i referater fra et dialogmøte med arbeidsutvalget til Ungdommens bystyre.

Når det gjelder *innendørs* møteplasser for ungdom i bydelene, virker det ikke som det er *antallet* i seg selv som ungdommens bystyre er aller mest opptatt av. Tilbakemeldingene gikk i større grad på åpningstider og innholdet i tilbudene; hvilke ukedager/kvelder møteplassene er tilgjengelig og hvilke aktiviteter som det legges opp til. Ungdommens bystyre har også påpekt mangelen på egnede *utendørs* møteplasser for ungdom, og har fått utarbeidet en tegning av et slikt «henge»-sted med de ønskede kvaliteter (se vedlegg). Innspillene blir kommentert og vurdert av administrasjonen i saksutredningen.

Flere møteplasser i bydelene, utendørs eller innendørs, er først og fremst et ressurs spørsmål, og Kommunedirektøren foreslår ikke konkrete tiltak eller økonomiske disposisjoner i svar på et verbalvedtak.

Vedlegg: Tegning av forslag til utendørs møteplass for ungdom. Utendørs møteplass for ungdom

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Ved behandlingen av økonomiplanen for 2023-2026 i bystyret 15.12.2022 ble følgende verbalforslag vedtatt (sak 281/22):

I et brev til bystyret peker Ungdommens bystyre på et ønske for å tidligere involveres i saker som angår dem. Blant annet er de opptatt av møteplasser for ungdom, som ikke nødvendigvis betyr en aktivitet, men et møtested som oppleves godt, aktuelt og trygt, i flere steder i kommunen. Bystyret ber administrasjonen utarbeide en sak som belyser mulighetene for å opprette flere møteplasser i bydelene for ungdom. Saken skal utarbeides i samarbeid med Ungdommens bystyre, og legges frem i god tid før neste budsjettbehandling.

Ansvar for å utarbeide et svar på dette ble lagt til direktør for Kultur og innbyggerdialog, og i sak behandlet av kulturutvalget 8.2.2023 ble forslaget til oppfølging godkjent. På grunn av begrenset saksbehandlerkapasitet påpekte direktøren det problematiske ved bystyrets svarfrist, og kulturutvalget aksepterte at fristen ble satt til mars 2024, slik at begge verbalvedtakene som handler om ungdom blir behandlet samtidig.

Saksbehandler hadde et dialogmøte med arbeidsutvalget til ungdommens bystyre 28. november 2023, og mulighetene som belyses nedenfor er i hovedsak basert på to stikkordsreferat fra dette møtet, ett skrevet av saksbehandler og ett skrevet av medlem av ungdommens bystyre.

Møteplasser for ungdom i bydelene

I Norge er fritidsklubb den nest største fritidsaktiviteten for ungdom etter den organiserte idretten. Kjært barn har mange navn, og den landsomfattende interesseorganisasjonen *Ungdom og Fritid* sier på sine hjemmesider at de bruker «fritidsklubb» som samlebetegnelse for «ungdomsklubb, kulturhus for ungdom, fritidssenter, aktivitetshus m.m.». En annen samlebetegnelse som brukes er «åpne møteplasser for ungdom». Organisasjonens visjon er at «Alle barn og unge skal ha en fritidsklubb med kompetente voksne i sitt nærmiljø der medvirkning, mestring og relasjonsbygging er sentrale virkemidler.» Følgende verdier ligger til grunn for arbeidet med å utvikle fritidsklubb-tilbudet:

- Demokrati og medvirkning
- Åpen og inkluderende
- Kvalitet og troverdighet
- Tverrfaglighet og samarbeid

Kristiansand kommune har våren 2024 fritidsklubb-tilbud til ungdom i alderen 13-18 år i følgende 14 bydeler: Søgne, Nodeland, Flekkerøy, Voie, Midtre Vågsbygd (kun tirsdager), Slettheia, Tinnheia, Suldalen, Torridal, Lund, Justvik, Randesund, Hånes og Tveit. Alle de etablerte fritidsklubbene har åpningstider to til tre ganger i uka, og samtlige ungdomsklubber har åpent minst annenhver fredag, hvorav fem har åpent hver fredag.

Bystyret vedtok i november 2022 [Temaplan for fritidsklubber, tilrettelagte gruppetilbud og ferietilbud 2023-2028](#) som er det viktigste styringsverktøyet for driften og utviklingen av kommunens fritidsklubbtilbud, i tillegg til de økonomiske rammevilkårene i årsbudsjett og økonomiplan. Det ble gjennomført et omfattende medvirkningsarbeid i forbindelse med utarbeidelse av Temaplanen, og gjennom innspill og dialogmøter ble det rettet fokus

på lokalområder som mangler møteplass/fritidsklubb. Et sentralt tiltak i planen lyder derfor:

Utrede behov for møteplasser/fritidsklubber i områder det mangler i dag.
(Eksterne og interne innspill: Midtre Vågsbygd, Ytre Randesund, Finsland, Grim og Lund nord)

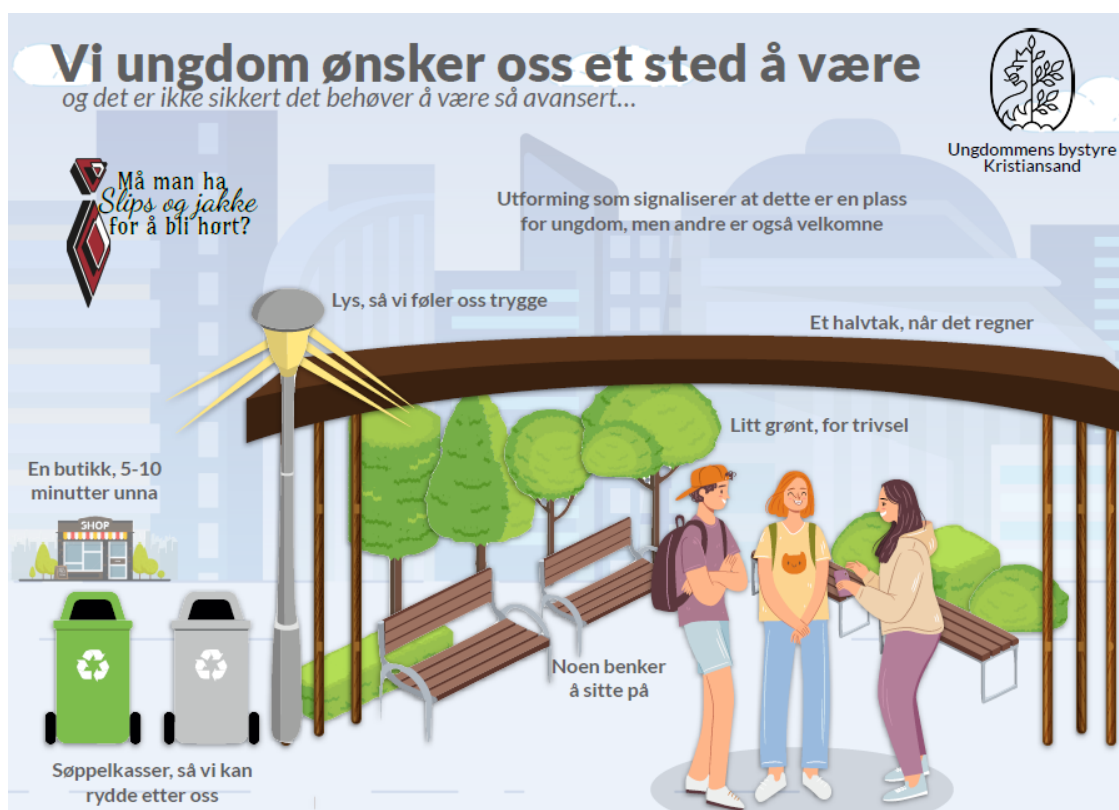
I 2023 har kommunen støttet opp om et initiativ til å starte en foreldredrevet møteplass for ungdom på Tømmerstø grendehus i Ytre Randesund. Det er gitt faglig råd og veiledning fra Fritidsenheten og økonomisk støtte fra bydelsfondet som forvaltes av Parkvesenet. Tømmerstø grendehus eies av kommunen, men driftes av den lokale velforeningen. Fritidsenheten har i 2023 særlig arbeidet med situasjonen i Midtre Vågsbygd, og sist høst startet det opp et forsøksprosjekt med ungdomsklubb i lokalene til Karuss skole, rett etter skoletid hver tirsdag. Dette tilbudet har foreløpig bare en midlertidig finansiering.

I tillegg til de kommunale fritidsklubbene er det flere andre som har åpne møteplasser for ungdom i bydelene. En lang rekke menigheter har et omfattende ungdomsarbeid, og flere idrettslag bruker egne anlegg/klubbhus også som en møteplass for barn og unge som ikke nødvendigvis er medlem eller driver med organisert idrettsaktivitet.

I Kvadraturen (sentrum) er det flere ideelle organisasjoner som har (eller har hatt) minst ukentlig møteplass-tilbud for ungdom på ettermiddags-/kveldstid; Røde Kors, Blå Kors, Kirkens Ungdomsprosjekt, Kirkens Bymisjon og FIDA (Forum for integrering og dialog Agder).

Utendørs møteplasser for ungdom i bydelene

Ungdommens bystyre har særlig påpekt mangelen på egnede *utendørs* møteplasser for ungdom. I det nevnte brevet til bystyret var det vedlagt en tegning av et slikt «henge»-sted (vedlagt saksutredningen i full størrelse):

Tegningen illustrerer hvilke kvaliteter som må til for at det skal være et attraktivt sted for ungdom å samles/oppholde seg:

- Belysning
- Sjøppelkasser
- Benker
- Halvtak
- Beplantning
- Maks. 5-10 minutter fra en butikk
- Utforming som signaliserer en plass for ungdom

Det er Parkvesenet som er kommunens fagetat for denne typen utendørs møteplasser, og enheten legger ned et betydelig arbeid i medvirkningsprosesser med brukerrepresentanter og interessegrupper når det skal utformes nye byrom, uteområder, parker, skolegårder m.m. Det har blant annet vært god dialog med Ungdommens bystyre i arbeidet med å utforme den nye bydelsparken i Vågsbygd og i planarbeidet for oppgradering av aktivitetsområdet i Nybyen.

Innspill fra Ungdommens bystyre i dialogmøte 28.11.2023

Hvor ser vi behov for flere gode møteplasser:

- Tveit, Hånes, Randesund, Søgne, Songdalen, Torridal trenger møteplasser i sin bydel

Krav til møteplassene:

- Åpningstider varierer for mye, trenger sterkt åpne plasser i helgene, hverdagene har ungdommer andre tilbud
- Vi trenger nøytrale, møteplasser. Ikke basert på religion eller politikk etc.
- Ikke særinteresser, fritidstilbud bør tilby et sted å være, ikke nødvendigvis en arrangert aktivitet
- Det bør være møteplasser med ungdomsstyrte aktiviteter, hvor de voksne er der for å hjelpe og tilrettelegge
- Lav terskel må være lavterskel, ikke dyrt eller betaling generelt. Inngang bør være gratis, men maten kan koste litt slik at folk kan velge selv om de vil bruke penger.

Hva vi ser/opplever:

- Rave på Søm, funker bra i helger
- Kun godt promotert på barneskole
- Aktiviteter blir kjedelig etter hvert, derfor starter rus og ungdomskriminalitet. For å opprettholde gode møteplasser, må ungdom få være med å lage opplegg eller arrangement for at folk skal forbli
- Skolebygg bør ikke benyttes som møteplass, ved en egen møteplass som er tilpasset og fint for ungdom forebygger man mye hæverk. Ungdommer vil ikke bruke enda flere timer på skolen, enn de allerede gjør.
- Jo eldre ungdommer blir, jo mindre behov for «organiserte» aktiviteter. Da trenger de enda mer lavterskel møteplasser, som ikke er basert på interesser

Forslag:

- Bruk frivilligheten, natteravn kan kanskje hjelpe?
- Foreldreorganisert natteravnordning/vakt er ikke populært/aktuelt i bydeler, det skaper ikke kompetente trygge voksne rundt ungdommene
- Markedsføring er viktig,
- Møteplasser ute må være strategisk plassert, ikke i veien for noen. Samtidig med god belysning og i nærheten av folk, slik at man forebygger kriminalitet

- Det er lurt med «Samsen-løsning», ungdom kan reservere rom og bruke til det de ønsker. Det bør finnes en liknende, tilpasset løsning for yngre også.

Refleksjon:

Vi vet at dette er dyrt, men det er enda dyrere å ikke satse på gode møteplasser. Sentrum blir mer attraktivt når det ikke er gode møteplasser, folk henger der og tiltrekkes et kriminelt nettverk. Flere ungdom havner i rusmiljø, stjeler, institusjoner ++ Kommunen bruker mer penger på å hærverk, institusjoner, politi, tiltak for ungdom som har falt utenfor, barnevern ++ Derfor, ser vi at forebygging er sentralt, og denne møteplassen vi beskriver forebygger.

Økonomiske konsekvenser

En kommunal fritidsklubb med ukentlige tilbud både til mellomtrinnet (juniorklubb) og ungdomsskole/videregående skole (ungdomsklubb), slik som det er i 13 lokalområder i dag, har en årlig driftskostnad på cirka kr 500 000. Dersom det kun skal etableres ungdomsklubb i et nytt lokalområde vil behovet være cirka kr 300 000. Muligheten for nyetableringer vil selvfølgelig være avhengig av tilgangen på egnede lokaler. Etableringskostnader ved tilpassing av lokaler kan komme i tillegg.

De faglige vurderingene knyttet til å få etablert fritidsklubber i lokalområder som mangler dette i dag, har konkludert med at det ikke kan anbefales å legge ned/ redusere i én bydel for å flytte ressurser til en annen bydel. Fritidsklubbene er godt etablerte og viktige ressurser i sine respektive nærmiljø. Å fordele ressursene mer jevnt utover flere bydeler, vil etter fagetatens oppfatning bare gi flere halvgode tilbud, uten den ønskede kvalitet.

En utendørs møteplass for ungdom som skissert på tegningen fra Ungdommens bystyre anslås til å ha en anskaffelseskostnad på 3-400 000 kroner. I tillegg vil det være flere hensyn som må vurderes nærmere i forbindelse med en eventuell fysisk plassering, og forholdet til kommunens gjeldende driftsrutiner.

Vurdering

Når det gjelder *innendørs* møteplasser for ungdom i bydelene, virker det ikke som det er *antallet* i seg selv som ungdommens bystyre er aller mest opptatt av. Bydelene som nevnes i referatet, har alle en kommunal ungdomsklubb. Tilbakemeldingene i dialogmøtet gikk i større grad på åpningstider og innholdet i tilbudene; hvilke ukedager/kvelder møteplassene er tilgjengelig og hvilke aktiviteter som det legges opp til. Det ble stilt spørsmål ved om tilbudene er tilstrekkelig tilpasset ungdommenes behov, og om innholdet er attraktivt nok. Nå har bystyret allerede vedtatt et nytt verbalvedtak om fritidsklubb på lørdager, så dette vil bli gjenstand for nærmere drøfting i en egen sak om noen måneder.

Bystyret har forholdsvis nylig vedtatt en temaplan som blant annet omhandler videreutviklingen av det kommunale fritidsklubbtilbudet. I arbeidet med å utarbeide planen ble det gjennomført en rekke medvirknings- og innspillsmøter både med brukere og ikke-brukere. Helt sentralt i planen er *medvirkning* som et bærende element i klubbenes drift. De unges medvirkning skal prege møteplassen og være tilpasset målgruppenes alder og deres behov. Dette er en grunnleggende arbeidsmetode i fritidsklubbarbeidet, og viktig for å raskt kunne fange opp trender i ungdomskulturen. Grad av medvirkning er avhengig av barn og unges alder, motivasjon, sosiale ferdigheter, kompetanse og interesse. Juniorklubbene vil i større grad være organisert av ansatte, men barna er med på å lage innholdet. I ungdomsklubbene vil det ligge mer til

rette for ungdoms egne initiativ og ledelse av konkrete prosjekter. Når medvirkningen fungerer optimalt, vil de voksnes rolle ha sitt tyngdepunkt i motiverende dialog, veiledning og praktisk tilrettelegging.

Den sentrale arbeidsmetodikken sørger med andre ord for at ungdommene som faktisk bruker tilbudene, har stor innflytelse på utformingen og innholdet. Utfordringen for de ansatte er å sørge for at medvirkningsarbeidet ikke stivner i et fast mønster hvor ting tas for gitt og går på autopilot. I tillegg er det klart at ungdom på ingen måte er en homogen gruppe som bare har én mening eller interesse. Hovedprinsippet vil være at det er brukerne av tilbudene som først og fremst legger premissene for utforming og innhold.

Parkvesenet har også en grunnleggende medvirkningsmetodikk i sitt arbeid med å utforme byrom, parker og uteområder. Ungdom vil da ikke være den eneste gruppen som har legitime interesser. For eksempel vil naboer, velforeninger, næringsliv, offentlige institusjoner og elevråd bli gitt anledning til å uttale seg eller komme med forslag og innspill, avhengig av hva slags prosjekt det handler om og den fysiske plasseringen. Ikke sjeldent vil det være ulike oppfatninger om hva som er de beste løsningene, til og med innad i en interessentgruppe. Å balansere mellom alle de ulike synspunktene kan være en krevende øvelse. Men også her vil det legges mest vekt på behovene til de daglige brukerne og de som påvirkes mest, samtidig som det selvfølgelig skal tas hensyn til både lover, regler og driftstekniske forhold.

Parkvesenet har god dialog med ungdom i pågående prosjekter, og det må også legges til grunn for alle vurderingene knyttet til mulig utplassering av egne «henge»-steder for ungdom i bydelene, à la den fremlagte skissen. I tillegg til de økonomiske utfordringene, må det foretas mange ulike avveininger og hensyn. Blant annet må det gjøres grundige forarbeider for å vurdere hva som kunne være en velegnet plassering, og da vil det også være andre tungtveiende hensyn, enn ungdommens ønsker og behov. Fagmiljøets vurdering er at fokus i større grad burde rettes mot å gjøre eksisterende uteromsprosjekter mer ungdomsvennlige, enn å etablere frittstående møteplasser for én enkelt gruppe.

Konklusjon

Flere møteplasser i bydelene, eller lengre åpningstider på møteplassene for ungdom, er først og fremst et ressurs spørsmål, og Kommunedirektøren foreslår ikke konkrete tiltak eller økonomiske disposisjoner i svar på et verbalvedtak. Kommunens økonomiske handlingsrom er heller ikke slik at det er utvidelser av tjenestetilbud og nye investeringer som først og fremst får administrasjonens oppmerksomhet i budsjettarbeidet.

Kommunedirektøren ønsker at de kommunale tilbudene til ungdom i bydelene skal ha så god kvalitet som mulig innenfor de gjeldende rammevilkårene, og mener at de aktuelle fagmiljøene har den nødvendige kompetansen for at reell brukermidvirkning blir et sentralt premiss i arbeidet med kvalitetsutviklingen.

Kommunedirektøren anbefaler at bystyret tar redegjørelsen til orientering.